

ULUSAL BİYOGÜVENLİK AJANSI

BİTKİ BİYOGÜVENLİĞİ HİZMETLERİ

P.O. Box 464, Bel Air Complex, Victoria, Seyşeller Cumhuriyeti

Tel: (+248) 324000

E-mail: RStravens@nba.gov.sc ya da knancy@nba.gov.sc

Lütfen bütün yazışmaları CEO ile yapınız.

ceo@nba.gov.sc ya da mnaikenvic@gmail.com

LOGO

Ref : MFA/NBA/17/05

Tarih : 30 EKİM 2017

Dr. Yunus BARRAM

GENEL MÜDÜR YARDIMCISI

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI

GIDA VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÜNİVERSİTELER MAH. ESKİŞEHİR YOLU G. KM,

ANKARA,

TÜRKİYE

Gönderen: Sayın Marc NAIKEN

CEO

ULUSAL BİYOGÜVENLİK AJANSI (NBA) /imza/

8/11/17

Sayın Yetkililer,

RE: TÜRKİYE’NİN SEYŞELLER PAZARINA ERİŞİM MÜZAKERELERİ

Seyşeller pazarına erişim konusunda müzakerelerde bulunmak üzere resmi bir Türkiye ziyaretini konu olan 22 Mart 2017 tarihli yazıya istinaden sizlere yazmaktayız.

Adı geçen talep doğrultusunda Türkiye’den Seyşeller’e bitki ve bitki ürünlerinin ticareti için yeni pazarlara erişim müzakereleriyle ilgili geniş kapsamlı bir iş birliği amacıyla Türkiye’ye bir teknik misyon gönderilmiştir.

Bu teknik misyon daha çok Zararlı Risk Analizi (PRA) uygulaması ve tesis denetimleri, bitki sağlığı ve bitki karantina uygulamaları ve altyapıya odaklanmıştır.

Teknik ekip aynı zamanda üretim alanlarını, ihracat kontrolü için ayrılmış alanları ve laboratuvar tesislerini ziyaret ederek söz konusu ürünlerin ihracat ve ticaret prosedürlerinin (Turunçgil, Üzüm, Erik, Nar, Domates, Hıyar, Biber, Patlıcan ve Marul) güvenli ticaret şartlarını karşılayıp karşılamadığını incelemiştir.

Misyon aynı zamanda “kazan-kazan” ilkesi çerçevesinde iki ülke arasında ticaretin daha da geliştirilmesi ve Seyşeller ile Türkiye’nin tarım sektörlerinin birbirini desteklemesi niyetini de masaya yatırmıştır.

ALP Yeminli Tercüme Bürosu
Translation Office BİOPOTHEPEBIOB
Übersetzung Büro
Tahulpazarı Mah. Ömer Mehmet İş Merk. No: 1/10
Tel: +90242 247 95 88 ANKARA
Tax No: 091 049 9943

NATIONAL BIOSECURITY AGENCY

PLANT BIOSECURITY SERVICES

P.O. Box 464, Bel Air Complex, Victoria, Republic of Seychelles

Tel: (+248) 324000

E-mail: RStravens@nba.gov.sc or knancy@nba.gov.sc

Please address all correspondence to the Chief Executive Officer

ceo@nba.gov.sc or mnaikenvic@gmail.com

Ref: MFA/NBA/17/05

Date: Monday 30th OCTOBER 2017

Dr. Yunus BARRAM
ACTING DEPUTY DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF FOOD, AGRICULTURE AND LIVESTOCK
GENERAL DIRECTORATE OF FOOD AND CONTROL
ONIVERSITELER MAH-ESKISEHIR YOLUG.KM,
ANKARA,
TURKEY

Thru: Mr. Marc NAIKEN
CHIEF EXECUTIVE OFFICER (CEO)
NATIONAL BIOSECURITY AGENCY (NBA)

Dear Sir,

RE: TURKEY NEGOTIATING ACCESS TO SEYCHELLES MARKET

Reference is being made to the letter dated 22nd March 2017 requesting the conduct of an official visit to Turkey to negotiate access to Seychelles market.

Based on the request, a technical mission was dispatched to Turkey with a broader scope of work regarding new market access negotiation for trading plants and plant products from Turkey to Seychelles.

The technical mission focused on Pest Risk Analysis (PRA) exercise and inspections of facilities, plant health and plant quarantine practices and infrastructures.

The technical team also visited production areas, designated areas for export controls and laboratory facilities and ensure that export and trade procedures for the targeted crops (*Citrus, Grapes, Plum, Pomegranate, Tomato, Cucumber, Capsicum, Eggplant and Lettuce*) are adhered to facilitate safe trade.

The mission also discussed the desire to further develop trade between the two countries, with a 'win-win' approach and to complement the agricultural sectors of Seychelles and Turkey.

ALP Yeminli Tercüme Bürosu
Translation Office GPO NEPERO33
Übersetzung Büro
Tahilpazarı, Meh. Ömer İmli İş Merk. No: 1/10
Tel: +90242 247 95 68 ANTALYA
Tax No: 091 049 9645

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

Bu süreç zarfında hem ithalat ve zararlı risk değerlendirmesi ele alınmış hem de Seyşeller'in bitki sağlığı statüsünün korunması maksadıyla ideal ihracat şartları tartışılmıştır.

Gözlemlerimiz ve görüşmelerimiz neticesinde Seyşeller ve Türkiye arasında aşağıdaki ürünlerin ticaretinin yapılabileceği kanaatindeyiz:

Turunçgil (*Citrus spp.*), Üzüm (*Vitis vinifera*), Erik (*Prunus domestica*), Nar (*Punica granatum*), Domates (*Solanum lycopersicum*), Hıyar (*Cucumis sativus*), Biber (*Capsicum annum*), Patlıcan (*Solanum melongena*) ve Marul (*Lactuca sativa*).

Tartışılan ve geliştirilen Bitki Sağlığı prosedürleri, şartları ve koşulları Seyşeller'in Balıkçılık ve Tarım Bakanlığı altında kurulan Ulusal Biyogüvenlik Ajansı (NBA) isimli düzenleyici ve yetkili otorite tarafından da resmi olarak tasdik edilmiştir.

Bu tarih itibariyle yukarıda adı geçen mallar SADECE ticari amaçla olmak kaydıyla Türkiye'den Seyşeller'e ihraç edilebilir.

Seyşeller NBA ekibi olarak Türk mevkidaşlarımıza teknik misyon ziyareti sırasındaki içten yaklaşımları ve iş birliklerinden dolayı teşekkürü bir borç biliriz.

Saygılarımla

/İmza/

Baş Biyogüvenlik Uzmanı
ULUSAL BİYOGÜVENLİK AJANSI (NBA)
BALIKÇILIK VE TARIM BAKANLIĞI
SEYŞELLER

CC Sayın Antoine MARIE-MOUSTACHE
TARIM GENEL SEKRETERİ
BALIKÇILIK VE TARIM BAKANLIĞI

Sayın Christian FAURE
BİRİNCİ SEKRETER
ULUSLARARASI İLİŞKİLER BİRİMİ
DIŞ İLİŞKİLER DEPARTMANI
DIŞ İŞLERİ BAKANLIĞI

Bel Air, Mahe, Seychelles, Telephone: + (248) 4324000

E-mail enquiry@nba.gov.sc

ALP Yeminli Tercüme Bürosu
Translation Office: БЮРО ПЕРЕВОДОВ
Übersetzung Büro
Tahilpazarı Mah. Ömer Meili İş Merk. No: 1/10
Tel: +90242 247 95 68 ANTALYA
Tax No: 091 049 9943

The process involved both import and pest risk assessment and establishing the ideal conditions for export while at the same time preserving the phytosanitary status of the Seychelles.

Based on our observation and discussions the following products can be traded between Seychelles and Turkey:

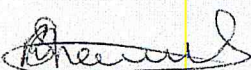
Citrus (*Citrus spp.*), Grapes (*Vitis vinifera*), Plum (*Prunus domestica*), Pomegranate (*Punica granatum*), Tomato (*Solanum lycopersicum*), Cucumber (*Cucumis sativus*), Capsicum (*Capsicum annum*), Eggplant (*Solanum melongena*) and Lettuce (*Lactuca sativa*).

The Phytosanitary procedures, requirements and conditions discussed and developed have been officially validated by the regulatory and competent authority of Seychelles designated as the National Biosecurity Agency (NBA) structured under the Ministry of Fisheries and Agriculture.

On this date, the above listed commodities can now be exported from Turkey to Seychelles for commercial trade ONLY.

The Seychelles team from NBA would like to extend its gratitude to its Turkish counterpart for the warm welcome and good cooperation extended during the technical mission.

Yours Sincerely

**Principal Biosecurity Officer
NATIONAL BIOSECURITY AGENCY (NBA)
MINISTRY OF FISHERIES AND AGRICULTURE
SEYCHELLES**

**CC MR. Antoine MARIE-MOUSTACHE
PRINCIPAL SECRETARY FOR AGRICULTURE
MINISTRY OF FISHERIES AND AGRICULTURE**

**MR. Christian FAURE
FIRST SECRETARY
INTERNATIONAL RELATIONS DIVISION
DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRES
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS**

Bel Air, Mahe, Seychelles, Telephone: + (248) 4324000

E-mail enquiry@nba.gov.sc

ALP Yeminli Tercüme Bürosu
Translation Office БИРО ПЕРЕВОДОВ
Übersetzung Büro
Tahirezari Mah. Ömer Melik İş Merk. No: 1/10
Tel: +90242 247 95 68 ANTALYA
Tax No: 091 049 9043

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

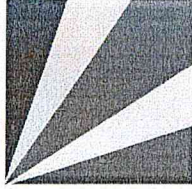
ULUSAL BİYOGÜVENLİK AJANSI (NBA)
SEYŞELLER BALIKÇILIK VE TARIM BAKANLIĞI

BU RAPOR
SAYIN Randy STRAVENS TARAFINDAN
DERLENMİŞ VE HAZIRLANMIŞTIR
KATKIDA BULUNANLAR: SAYIN Bobb PETROUSSE VE SAYIN KEVEN NANCY
TARİH: 30 EYLÜL 2017

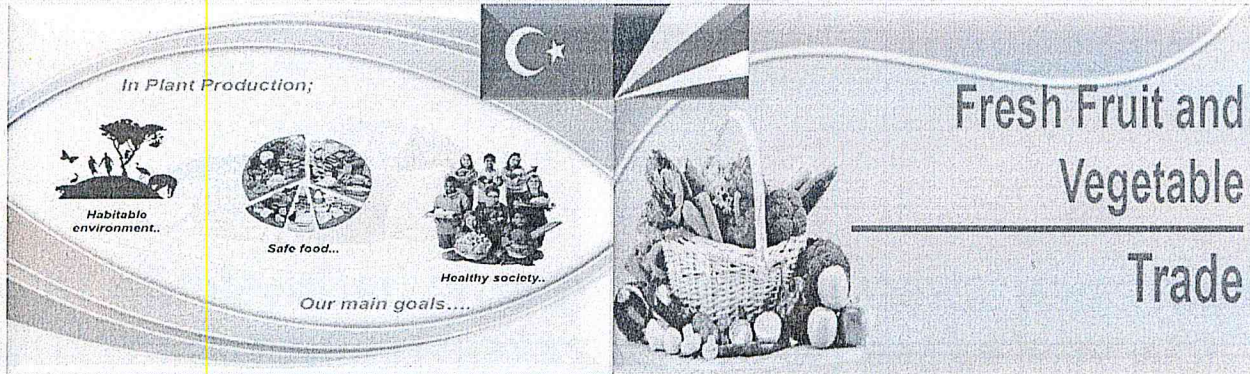
TÜRKİYE'DEN SEYŞELLER'E BİTKİ VE BİTKİ ÜRÜNLERİNİN TİCARETİ İÇİN YENİ PAZAR ERİŞİMİ MÜZAKERELERİNE DAİR TEKNİK MİSYON RAPORU

SEYŞELLER DELEGASYONU ÜÇ (3) TEKNİK UZMANDAN OLUŞMAKTADIR. Sayın Randy STRAVENS, Sayın Bobb PETROUSSE ve Sayın Keven NANCY
SEYŞELLER ULUSAL BİYOGÜVENLİK AJANSI (NBA)

ALP Yeminli Tercüme Bürosu
Translation Office BIPOB HEPEROB
Übersetzung Büro
Tahiroğlu Mah. Ömer Moll İş Merk. No: 1/10
Tel: +90242 247 95 66 ANTALYA
Fax No: 091 049 9947

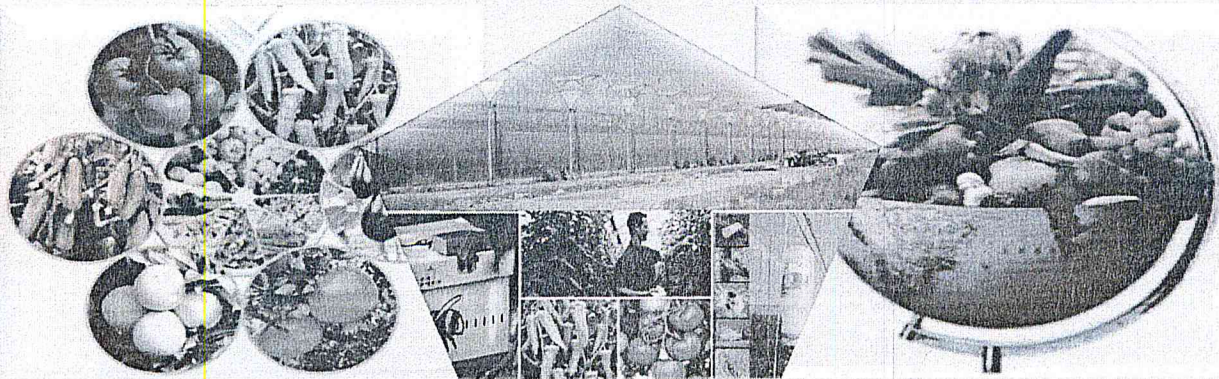
**NATIONAL BIOSECURITY AGENCY (NBA)
MINISTRY OF FISHERIES AND AGRICULTURE
SEYCHELLES**

**THE REPORT HAS BEEN COMPILED AND PREPARED BY
MR. Randy STRAVENS
WITH THE CONTRIBUTION OF MR. Bobb PETROUSSE AND MR. KEVEN NANCY
DATE: 30TH SEPTEMBER 2017**

**TECHNICAL MISSION REPORT OF NEW MARKET ACCESS
NEGOTIATION FOR TRADING OF PLANTS AND PLANT
PRODUCTS FROM TURKEY TO SEYCHELLES**

**THE SEYCHELLES DELEGATION WAS MADE OF THREE (3) TECHNICAL OFFICERS NAMELY
MR. Randy STRAVENS, Mr. Bobb PETROUSSE AND Mr. Keven NANCY
FROM THE NATIONAL BIOSECURITY AGENCY (NBA) OF SEYCHELLES**

NATIONAL BIOSECURITY AGENCY (NBA)

ALP Yeminli Tercüme Bürosu
Translation Office БЮРО ПЕРЕВОДОВ
Übersetzung Büro
Tahulpazarı Mah. Ömer İsmail İş Merk. No: 1/10
Tel: +90242 247 95 68 ANTALYA
Tax No: 091 017 9943

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

İÇİNDEKİLER

REFERANS NUMARASI	İÇERİK	SAYFA NUMARASI
1	MİSYON GİRİŞ VE ARKA PLANI	S1
1a	Misyon Giriş	S1
1b	Misyon Arka Planı	S2
1c	Türkiye’den Seyşeller’e Potansiyel Meyve ve Sebze Ticareti	S3
2	SÜREÇ VE METODOLOJİ	S4
2a	Risk Analizi Kapsamı	S4
2b	Önceliklendirme ve Bitki Sağlığı Değerlendirme Süreci	S5
3	ÜRÜNLER VE YOL TANIMI	S6
3a	Risk Analizi süreci	S6
3b	Metodoloji	S7
3c	1. Aşama: Başlangıç	S8
3d	2. Aşama: Zararlı Risk Analizi	S8
3e	3. Aşama: Zararlı Risk Yönetimi	S8
4	RİSK FAKTÖRLERİNİN TEKNİK DEĞERLENDİRMESİ	S9
4a	Zararlı Kategorilerinin Belirlenmesi	S9
5	RİSK YÖNETİMİ TEKLİFİ	S10
5a	Risk Azaltma Seçenekleri	S10
6	KONSÜLTASYONLAR VE MAJÖR BULGULAR	S11
6a	Konsültasyon	S11
6b	Majör Bulgular	S12 - S13
7	ULUSAL VE ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER	S14
7a	Politika, Yasalar ve Düzenlemeler	S14 - S15
8	İTHALAT/ZARARLI RİSK ANALİZİ (I/PRA) SONUÇLARI VE TAVSİYELERİ	S16
8a	I/PRA Sonuçları	S16
8b	Tavsiyeler	S16
9	GENEL ENTEGRE TEDBİRLER VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞARTLARI	S17
9a	Entegre Tedbirler	S17
9b	Spesifik Zararlılarla İlgili Durumlarda Ek Entegre Tedbirler	S18
9c	Bitki Sağlığı Şartları	S19
9d	Ek Beyanlar	S20
10	SONUÇ	S21
EK 1	TÜRKİYE’DE BULUNAN ANCAK SEYŞELLER’DE BULUNMAYAN POTANSİYEL KARANTİNA/DÜZENLEMESİNE TABİ ZARARLILARIN PRA SONUÇLARI	S22 - S29
EK 2	BİTKİ VE BİTKİ ÜRÜNLERİ İÇİN İTHALAT ŞARTLARI/KOŞULLARI	S30 – S33

CONTENT

REFERENCE NUMBER	CONTENT	PAGE NUMBER
1	MISSION INTRODUCTION AND BACKGROUND	P1
1a	Mission Introduction	P1
1b	Mission Background	P2
1c	Potential Trade of Fruits and Vegetables from Turkey to Seychelles	P3
2	PROCESS AND METHODOLOGY	P4
2a	Scope of Risk Analysis	P4
2b	Prioritization and Phytosanitary Evaluation Process	P5
3	COMMODITIES AND PATHWAY DESCRIPTION	P6
3a	Risk Analysis process	P6
3b	Methodology	P7
3c	Stage1: Initiation	P8
3d	Stage 2: Pest Risk Analysis	P8
3e	Stage 3: Pest Risk Management	P8
4	TECHNICAL EVALUATION OF RISK FACTORS	P9
4a	Pest Categorization	P9
5	RISK MANAGEMENT PROPOSAL	P10
5a	Risk Mitigation Options	P10
6	CONSULTATIONS AND MAJOR FINDINGS	P11
6a	Consultation	P11
6b	Major Findings	P12 to P13
7	NATIONAL AND INTERNATIONAL AGREEMENTS AND OBLIGATIONS	P14
7a	Policy, Law and Regulations	P14 to P15
8	IMPORT/PEST RISK ANALYSIS (I/PRA) OUTCOMES AND RECOMMENDATIONS	P16
8a	I/PRA Outcomes	P16
8b	Recommendations	P16
9	GENERAL INTEGRATED MEASURES AND PHYTOSANITARY REQUIREMENTS	P17
9a	Integrated Measures	P17
9b	Additional Integrated measures in Situation Related to Specific Pest	P18
9c	Phytosanitary Requirements	P19
9d	Additional Declarations	P20
10	CONCLUSION	P21
ANNEX 1	PRA RESULT OF POTENTIAL QUARANTINE/REGULATED PESTS PRESENT IN TURKEY BUT NOT PRESENT IN SEYCHELLES	P22 to P29
ANNEX 2	IMPORT REQUIREMENTS/CONDITIONS FOR PLANTS AND PLANT PRODUCTS	P30 to P33

1. MİSYON GİRİŞ VE ARKA PLANI

1a. Misyon Giriş

Seyşeller, gıdasının büyük bir kısmını ithalatla sağlamaktadır ve şu anda nüfus harcamasının çeyreği gıda harcamasından oluşmaktadır. Buna ek olarak ülkenin ana sektörlerinden birisi turizmdir ve şu anda turizm sektörü de gıda arz ve talebi üzerinde ciddi bir baskı yaratmaktadır.

Yukarıdaki beyan doğrultusunda birçok ithalatçı/tüccar bitki, bitki ürünleri ve diğer düzenlemeye tabi ürünler dahil olmak üzere gıda ithalatı anlamında yeni ürün ve pazar arayışına girmiş bulunmaktadır.

Hükümetimizin yeni ilan ettiği politika çerçevesinde ticarete serbestleşmeye gidilmiş ve bu da daha fazla birey ya da kurumun uluslararası ticarete atılmasını sağlamıştır.

Bu nedenle, daha önceleri çok dar bir kesim tarafından ithal edilen bitki ve bitki ürünleri dahil olmak üzere artık daha fazla kurum, ithalatçı ve tüccar çeşitli malların ithalatına ilgi duymaya başlamıştır.

Benzer şekilde çok sayıda birey, dünyanın farklı ülkelerinden satış ve kişisel tüketim için çok sayıda bitki ve bitki ürünü getirmeye ilgi duymaktadır.

Bitkiler ve Bitki Ürünleri **Sınırlı Ürünler** olarak sınıflandırılmıştır ve tekrar satış ya da kişisel tüketim amacıyla Seyşeller'e ithalatı **Biyogüvenlik Kontrolüne** tabidir.

Seyşeller'in biyogüvenlik koruma, hizmet ve ticareti kolaylaştırmadan sorumlu yetkili otoritesi yeni ürün ve/veya yeni pazarlarla ilgili sürekli başvuru almaktadır.

Son olarak Türkiye'den bitki ve bitki ürünlerinin ithalatını araştırmak üzere talepler gelmiş ve sorumlu makam tarafından bununla ilgili girişimler başlatılmıştır.

Türkiye yeni bir pazar olarak görülmüş ve "Hayvan ve Bitki Biyogüvenliği Yasası, 2014" uyarınca İthalat/Zararlı Risk Analizi yapılması uygun görülmüştür.

Bu açıdan, iki ülke arasında (Seyşeller ve Türkiye) her iki odak noktası arasında ikili iş birliği başlatılmış ve eyleme geçilmiştir.

1. MISSION INTRODUCTION AND BACKGROUND

1a. Mission Introduction

Seychelles imports most of its food, and at present a quarter of the population's spending is on food items. In addition tourism is main industry of the country and currently the tourism business is also exercised considerable pressure on demands and supply of foods.

Taking into consideration of the above statement many importers/traders are currently exploring new products or market access of various countries for importation of foods including plants, plants products and other regulated articles.

The newly promulgated Government's policy that promotes trade liberalization allows the participation or more private individuals and organizations in international trade.

Hence, more organizations, importers, traders are showing interests in importing a wide range of goods inclusive of plants and plant products previously imported only by a few.

In the same manner, many private individuals are also showing interests to import plants and plant products from various countries around the world for resale and personal consumption.

Plants and Plant Products are classified as **Restricted Items** and their importation into Seychelles for resale and personal consumption will require a **Biosecurity Control**.

The competent authority of Seychelles responsible for biosecurity protection, services and trade facilitation has continuously receiving request for new products and/or new market access.

Recently request was made to explore the importation plants and plant products from Turkey of which the application was push forward for further action by the responsible entity.

Turkey was considered as a new market access therefore the application was subjected to Import/Pest Risk Analysis in accordance to the law, **"Animal and Plant Biosecurity Act, 2014"**.

In this regards bilateral cooperation of both focal point between the two countries (Seychelles and Turkey) were initiated and action on it.

1b. Misyon Arka Planı

Seyşeller Cumhuriyeti Hükümeti, hayvan, bitki, insan sağlığı ve çevre açısından İstilacı Yabancı Türler (IAS) dahil olmak üzere ülkeyi zararlıların etkilerinden koruyabilmek amacıyla geniş bir Biyogüvenlik yaklaşımı benimsemiş bulunmaktadır. Bu yaklaşım, insan sağlığına, ülkenin tarım ekonomisine ve biyogüvenliğine zarar verebilecek istilacı yabancı türlerin ve hayvan ve bitki zararlılarının ve hastalıklarının oluşmasını ve yayılmasını engelleyebilmek için hayvan, bitki ve bunların her türlü ürününün hareketlerini kontrol altına almayı amaçlamaktadır.

Dolayısıyla, biyogüvenlik konusu tarım ve gıda ithalat ve ihracatlarının kontrolünü, hayvan ve bitkiler için bir karantina rejiminin oluşturulmasını ve ayrıca hayvan ve bitkilerin ülke içerisindeki hareketini kontrol altına almayı kapsamaktadır. Bunun amacı yüksek doğal bir çevre ve kültür seviyesini, biyogüvenlik ve endemik mirası korumak ve egzotik bitki ve hayvan ve de insan zararlılarından, hastalıklardan ve istilacı yabancı türlerden görel olarak koruma sağlamaktır.

Seyşeller'in Biyogüvenlik Hizmetlerinden ve bitki, hayvan ve bunların ürünlerinin ticaretinden sorumlu yetkili otoritesi Balıkçılık ve Tarım Bakanlığının (MAF) altındaki Ulusal Biyogüvenlik Ajansıdır (NBA).

Ulusal Biyogüvenlik Ajansı (NBA) "Hayvan ve Bitki Biyogüvenliği Yasası, 2014" tahtında kurulmuştur. Ülkedeki koruma hizmetlerinden sorumludur ve zararlıların, hastalıkların ve İstilacı Yabancı Türlerin (IAS) oluşumunu ve girişini tespit etmek ve cevap vermek amacıyla gerekli sistemleri yönetir, güvenli ticareti kolaylaştırır ve sistemde iş birliği ve katılımı teşvik eder.

Bunlar, NBA kapsamındaki farklı bölümler tarafından yönetilir. **Sınır öncesi** çalışmalar, risk değerlendirmesine yönelik bölgesel ve uluslararası iş birliğine odaklanırken **Sınır** çalışmaları ithalat/ihracat ürünlerinin sertifikasyonu, muayenesi ve doğrulanması ile ilgilenmektedir. Son olarak **Sınır Sonrası** çalışmalar gözetim, takip, tanılal ve erken tespit, kimlik, acil durum müdahale ve zararlıların yönetimi gibi konulara odaklanır.

NBA'nın bir diğer görevi ise Seyşeller'in Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi (IPPC), Uluslararası Epizootik Ofisi (OIE) ve Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve Hayvan, Bitki ve ayrıca bunların ürünleriyle ilgili Sağlık ve Bitki Sağlığı (SPS) açısından yükümlülüklerini yerine getirmesini sağlamakla sorumludur.

Ulusal Biyogüvenlik Ajansı (NBA) üretimden sevkiyata kadar bütün altyapı dahil olmak üzere Türkiye ile Seyşeller arasındaki ticaretin kolaylaştırılmasına yönelik teknik bir çalışma yapması ve ikili iş birliğinin artırılması için 3 uzmandan oluşan bir resmi ziyaret tertip etmiştir.

1b. Mission Background

The Government of the Republic of Seychelles has embarked on a broad approach to Biosecurity to protect the country from harmful effects of pest and diseases including Invasive Alien Species (IAS) to animal, plant, human health and the environment.

It involves the control of the movement of animals, plants and their products in order to prevent the establishment and spread of invasive alien species and animal and plant pests and diseases that can harm human health, the agricultural economy of a country and biodiversity. Consequently, biosecurity entails the control of agricultural and food imports and exports, the establishment of a quarantine regime for animals and plants and the control of the movement of animals and plants within the country

This with the aim of maintaining its status as a destination of high natural environmental and cultural values, biodiversity and endemic heritage, relatively free from exotic plant and animal, human pests; diseases and invasive alien species.

The competent authority of Seychelles responsible for Biosecurity Services and trade facilitation of plants, animals and their products is known as the National Biosecurity Agency (NBA) which falls under the parent Ministry of Agriculture and Fisheries (MAF).

The **National Biosecurity Agency (NBA)** was setup under the 'Animal and Plant Biosecurity Act, 2014'. Protection and Services in the country, manages systems to detect and respond to incursions and occurrences of pests, diseases and Invasive Alien Species (IAS), facilitates safe trade and encourages co-operation and participation in the system.

This is done through the various sections under the NBA are set up to deal with the **Pre-border** which focus on regional and international collaboration for risk assessment, **Border** which deal with certification, inspection and verification importing/exporting goods and **Post Border** aspect focusing on surveillance, monitoring, diagnostic and early detection, identification, emergency response and management of pests.

NBA is also mandated to ensure that Seychelles meets its obligations under the International Plant protection Convention (IPPC), Office International des Epizooties (OIE) and World Trade Organization (WTO) - Sanitary and Phytosanitary (SPS) as it relates to rules based on Animals, Plants, Animals and Plants Products.

The **National Biosecurity Agency (NBA)** did action on the request receive through bilateral cooperation between the two countries of which an official visits was organized for 3 officers to undertake the technical work in Turkey within the framework of trade facilitation process including infrastructure from production to shipment.

1c. TÜRKİYE'DEN SEYŞELLER'E POTANSİYEL SEBZE VE MEYVE TİCARETİ

Marul
Lactuca sativa

Üzüm
Vitis vinifera

Domates
Solanum lypopersicum

Biber
Capsicum annum

Hıyar
Cucumis sativus

Patlıcan
Solanum melongena

Erik
Prunus domestica

Limon
Citrus lemon

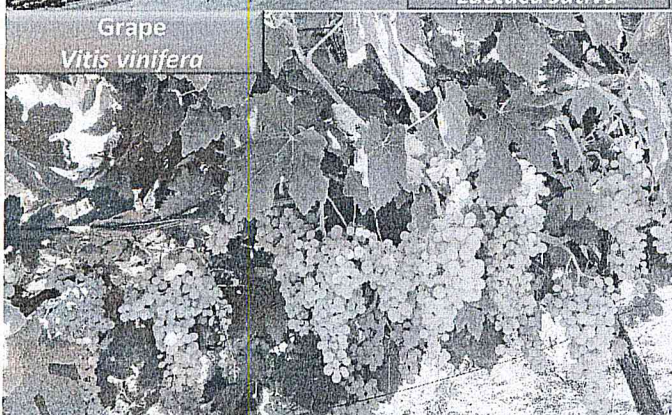
1c. POTENTIAL TRADE OF FRUITS AND VEGETABLES FROM TURKEY TO SEYCHELLES

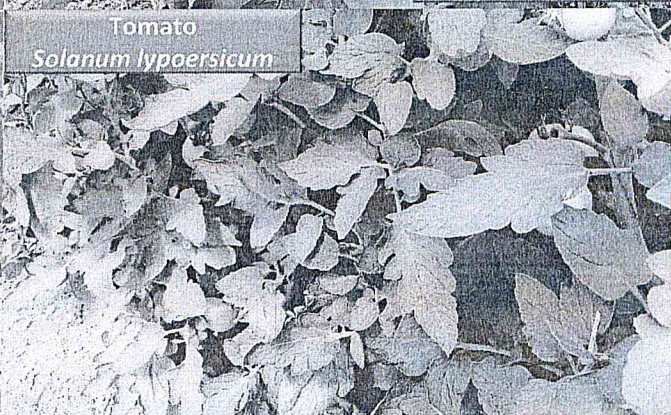
Lettuce
Lactuca sativa

Capsicum
Capsicum annum

Grape
Vitis vinifera

Tomato
Solanum lypaersicum

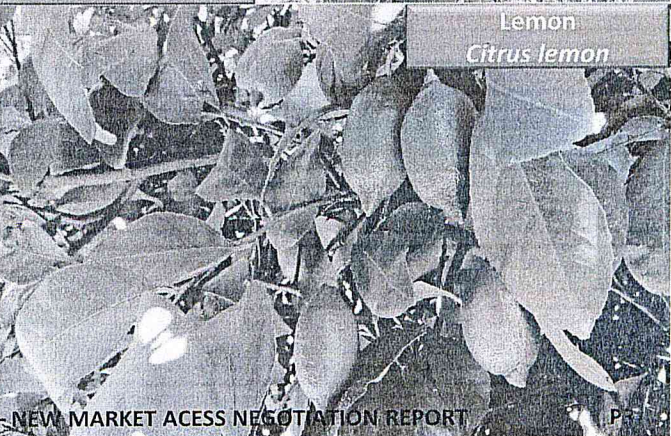
Cucumber
Cucumis sativus

Plum
Prunus domestica

Eggplant
Solanum melongena

Lemon
Citrus lemon

30 Sept 2017

INTERNATIONAL COSECURITY AGENCY - NEW MARKET ACCESS NEGOTIATION REPORT

P

ALP Yeminli Tercüme Bürosu
Translation Office БЮРО ПЕРЕВОДОВ
Übersetzung Büro
Tahipazari Mah. Ömer Mevlî İşler No: 1/10
Tel: +90242 247 95 65 ANTALYA
Tax No: 091 019 9943

2. SÜREÇ VE METODOLOJİ

2a. Risk Analizi Kapsamı

Bu, Türkiye’den Seyşeller’e meyve ve sebze ihracatı için her iki ülke (Seyşeller ve Türkiye) Tüccarlarının talebi üzerine yapılan bir zararlı risk değerlendirmesidir. Bu İthalat/Zararlı Risk Analizi, Seyşeller’e yapılacak meyve ve sebze ithalatıyla bağlantılı olabilecek potansiyel bitki sağlığı risklerini incelemek üzere yapılmıştır ve bu ürünlerin ülkeye girişine izin verilip verilmemesi açısından karar verme sürecinde kilit rol oynayacaktır.

Misyon, hem özel sektör hem de kamudan bazı üretim alanlarını, paketlenme tesislerini, yetkili laboratuvarları ve düzenleyici kurumları ziyaret etmiştir.

Bu yaklaşımın amacı mevcut altyapı, kurumsal çerçeve ve düzenleyici kuruluşlar dahil olmak üzere durumu daha iyi anlayabilmek üzere tarımsal ticaret zincirinin her bir seviyesini tam olarak anlayabilmek üzere objektif bir ziyaret gerçekleştirebilmektir.

Bu İthalat/Zararlı Risk Analizi (I/PRA), insan tüketimi için taze meyve ve sebzelerin Türkiye’den Seyşeller’e ithalatıyla bağlantılı olabilecek karantina risklerini ele almaktadır.

I/PRA, “jenerik” niteliktedir. Yani belirli ihracatçı ülkelere dayanmamaktadır. Zararlıların ve diğer ülkeye özgü faktörlerin oluşumu ise risk yönetim tedbirlerinin ifadesinde yer almaktadır.

Seyşeller delegasyonu ziyaretinde daha çok üretim, pazarlama ve tüketim zinciri ile aşağıdaki konulara odaklanan ticareti kolaylaştırma olanaklarına odaklanmıştır:

- Birincil Üretim
- Nakliye, Pazarlama ve Arındırma Tesisleri
- Gıda İşleme ve Paketleme Tesisleri
- Gıda Tüketimi ve Ticareti
- Düzenleyici Kurumlar ve Laboratuvar Destek Hizmetleri

2. PROCESS AND METHODOLOGY

2a. Scope of the Risk Analysis

This is a pathway-initiated pest risk assessment, done in response to request by Traders of both countries (Seychelles and Turkey) to export fruits and vegetables from Turkey to Seychelles. This Import/Pest Risk Analysis was warranted in order to examine the potential phytosanitary risks associated with the importation of fruits and vegetables into Seychelles and would play a major role in the decision making process as to whether these products will be allowed into the country. The mission was strategically organized with the combination of visiting some production sites, packing houses, competent laboratory services and regulatory bodies of both private companies and government institutions.

This approach was initiated to ensure the objectivity of the visit is fully entertained at all level of agricultural trade business chain with a better view to access the situation on the ground including the existing infrastructure, institutional framework and regulatory bodies.

This Import/Pest Risk Analysis considers quarantine risks that may be associated with the import from Turkey into Seychelles of fresh vegetables and fruits for human consumption.

The I/PRA is considered to be 'generic', in that it is not based upon particular exporting countries. The occurrence of pests and other country specific factors are, however, considered in the specification of risk management measures.

The delegation from Seychelles focus their visit mainly from production, marketing and chain of consumption and trade facilitation which was oriented toward the following components:

- ❖ Primary Production
- ❖ Transportation, Marketing and Treatment Facilities
- ❖ Food processing and Packaging Houses
- ❖ Food Consumption and Trade
- ❖ Regulatory Institutions and Laboratory Support Services

2b. Önceliklendirme ve bitki sağlığı değerlendirme süreci

Aşağıda, yeni kaynaklardan ve/veya pazarlardan ve/veya ürünlerden bitki ve bitki ürünleri için bitki sağlığı değerlendirme sürecinin (I/PRA) dahil) tamamlanması için atılan adımların özeti bulunmaktadır:

PRA Başlangıcı: İhracatçı NPPO'nun, PRA'nın hazırlanması için Seyşeller'in yetkili kurumuna (NBA) mallarla, zararlılarla ve üretim uygulamalarıyla ilgili teknik bilgileri vermesi beklenmektedir. Bu çerçevede, bu talep yeni bir pazar erişimi olarak görülmektedir ve dolayısıyla da ithalat/zararlı risk analizini yapabilmek için gerekli bilgileri toplamak üzere resmi bir misyon gönderilmesine karar verilmiştir. Bitki ve bitki ürünlerinin güvenli ticaretini kolaylaştırmak üzere diğer destekleyici altyapının incelenmesine de karar verilmiştir.

PRA'nın bu ilk adımlarının amacı ihracatçı ülkede (Türkiye) üretilen mallarla bağlantılı olabilecek karantina konularını tespit edebilmek, bunların ülkeye giriş ve yayılma ihtimalini değerlendirmek ve bunların Seyşeller'e girmesi halinde yaşanabilecek potansiyel sonuçlarının ciddiyetini tespit edebilmektir.

Potansiyel olarak karantinaya alınabilecek bitki zararlılarının tespiti: İkinci adımda potansiyel olarak karantinaya alınabilecek bitki zararlılarının listesi ihracatçı ülkenin NPPO yetkili kurumuyla paylaşarak zararlılar ve mahsul üretim uygulamaları konusunda ek teknik bilgi istenebilir.

Bu bilgiler, bitki sağlığı tedbiri alınmasını gerektiren düzenlemeye tabi zararlıların listesine son halini vermek için kullanılır.

Risk yönetim tedbirlerinin tespiti: Bazı durumlarda belirli bir zararlı ya da ürün için oluşturulmuş bazı bitki sağlığı tedbirleri alınabilir. Bazen de Seyşeller'in yetkili otoritesi (NBA), PRA ile tespit edilen karantina bitki zararlılarının sergilediği riskleri yönetebilmek maksadıyla ihracatçı ülkenin yetkili kurumundan bitki sağlığı tedbirlerini açıklamasını talep edebilir. Eğer riski yeterli oranda yönetebilmek için tek bir tedbir yoksa Seyşeller'in NBA'sı sistem yaklaşımını kabul edebilir ve bu sistemin yeterli seviyede bitki sağlığı koruması sağlamasını talep edebilir. Bu süreç zarfında Seyşeller NBA'sı ve ihracatçı ülkenin NPPO'su (Türkiye) İthalat/Zararlı Risk Analizinde tespit edilen bütün bitki zararlıları için risk yönetim tedbirlerini belirlemeyi kabul etmektedirler.

Paydaşlarla Fikir Alışverişi: Bitki sağlığı değerlendirme süreci sonucuna bağlı olarak Seyşeller NBA'sı bir Risk Yönetimi Dokümanına (RMD) ihtiyaç olduğu sonucuna varabilir. Bu doküman PRA'nın çıktıları ve ilgili ürünler için teklif edilen bitki sağlığı tedbirlerini içermelidir. Bu doküman ayrıca paydaşlarla fikir alışverişi için ve bitki sağlığı tedbirlerinden sorumlu Seyşeller NBA'sı tarafından alınacak kararların kaydedilmesi için kullanılacaktır.

Yerinde denetim ve/veya deneme süresi: İthalattan önce ya da ticaretin normalleşmesinden önce Türk bitki sağlığı uzmanları tarafından ihracatçı ülkenin ihracat sertifikasyonu üzerinde yerinde denetim gerçekleştirilmesi gerekebilir.

İthalat şartlarının karşılanması: Seyşeller'in NBA'sı ihracatçı ülke (Türkiye) ile NBA'nın kabul ettiği risk yönetimi tedbirlerini yansıtmak üzere ürünün ithalat şartlarını güncelleyecektir.

2b. Prioritization and phytosanitary evaluation process

The following summarizes the steps taken for the completion of the phytosanitary evaluation process (including the I/PRA) for plants and plant products from new sources and/or market access and/or products:

Initiate PRA: The exporting NPPO is expected to provide the competent authority of Seychelles (NBA) with technical information regarding the commodity, associated pests and production practices that can be used in developing the PRA. In this endeavour the request was considered as a new market access, therefore bilateral cooperation was also initiated to conduct an official mission to gather the more information required to complete the import/pest risk analysis and also other supporting infrastructure to facilitate safe trade of plants and plant products.

The objectives of the first step of the PRA are to identify plant pests of quarantine concern to Seychelles that might be associated with the commodity as produced in the exporting country (Turkey), evaluate their probability of introduction and spread, and determine the magnitude of the potential consequences of their introduction into Seychelles.

Identify plant pests of potential quarantine concern: The list of plant pests of quarantine concern is then shared with the exporting country's NPPO competent authority in order to seek additional technical information about the pests and crop production practices.

This information is used to finalize the list of regulated pests requiring phytosanitary measures.

Determine risk management measures: In some cases, specific phytosanitary measures which have already been established for a particular pest or commodity may be adopted. In other cases, the competent authority of Seychelles (NBA) will ask the NPPO of the exporting country to propose phytosanitary measures to manage the risk posed by the quarantine plant pests identified through the PRA. If there is no single measure available that would adequately manage the risk, the NBA of Seychelles may consider accepting a systems approach, provided it offers an equivalent level of phytosanitary protection. In this process the NBA of Seychelles and the NPPO of the exporting country (Turkey) agree to appropriate risk management measures for all the plant pests identified through the Import/Pest Risk Analysis.

Stakeholder consultation: Depending on the outcome of the phytosanitary evaluation process, the NBA of Seychelles may determine that a Risk Management Document (RMD) is required. The document will outline elements of the PRA and proposed phytosanitary measures for the commodity, is used to consult with stakeholders and to record decisions made by the competent authority of Seychelles (NBA) responsible for phytosanitary/plant health measures.

On-site audit and/or trial period: An on-site audit of the exporting country's export certification program by Turkish phytosanitary experts may be required prior to approving importation or prior to normalizing trade.

Implement import requirements: The competent authority of Seychelles (NBA) will update the import requirements for the commodity to reflect the risk management measures that have been agreed to by the NBA and the exporting country (Turkey) NPPO.

3. ÜRÜN VE YOL TANIMI

3a. Risk Analiz Süreci

Zararlı risk analizi (PRA), Seyşeller'in Bitki Sağlığı tedbirlerinden sorumlu Ulusal Biyogüvenlik Ajansının (NBA) ticaret partnerlerinden gelen belirli bir organizma ya da ürünün taşıdığı zararlı risklerini değerlendirmek üzere kullandığı ve uluslararası olarak tanınan bir süreçtir.

PRA süreci, Türkiye'den tarımsal ürünlerin ithalatı için yeni bir pazar arayışı sonucu başlatılmıştır. Seyşeller'in NBA'sı yeni pazarların ithalattan önce ithalat/zararlı risk analizi sürecinden geçmesini öngörmektedir.

Yasalar uyarınca ithalata izin verilmeden önce yeni ürünlerin ve/veya pazarların mutlaka İthalat/Zararlı Risk Analizinden geçmesi gerekmektedir. Ürün ya da menşei ile bağlantılı değerlendirilmemiş riskler olabileceğini gösteren yeni bilgiler olması durumunda ürünün İthalat/Zararlı Risk Analizi kategorisine indirilmesi gerekebilir.

Sistem bazlı bir yaklaşımın sergilenmesi, zorunlu bitki sağlığı yönetimine alternatif bir önleyici risk yönetimi anlamına gelecektir ve geleneksel bitki sağlığı teftiş ve sertifikasyon sürecinin etkisiz ya da verimsiz sayılabileceği durumlarda oldukça faydalı olacaktır.

Sistem bazlı yaklaşımı oluşturan entegre tedbirler tedarik zincirinde uygulanabilir ve üreticiden ihracatçı ülkenin Ulusal Bitki Koruma Kurumuna (NPPO) kadar ilgili tarafları kapsayabilir.

İthalatçı ülkenin NPPO'su olan Ulusal Biyogüvenlik Ajansı (NBA), sistem bazlı yaklaşımın ele alması gereken teknik bitki sağlığı şartlarını oluşturmaktan ve karşı tarafa sunmaktan sorumludur.

Seyşeller'in bitki sağlığı şartlarını karşılaması gereken entegre tedbirler genelde bitkilerin ve bitki ürünlerinin üretimi ve ihracatı için üreticiler tarafından geliştirilerek hayata geçirilmekte ve ihracatçı ülkenin (Türkiye) yetkili ve/veya düzenleyici kurumu tarafından tasdik edilmektedir. Türkiye sistem bazlı bir yaklaşıma geçmek isterse bu tekliflerini Seyşeller'in Ulusal Biyogüvenlik Ajansına (NBA) sunması gerekecektir. Türkiye'nin NPPO'su teklif edilen hükümlerin etkinliğini gösterebilmeli ve entegre tedbirleri kullanan üretim yerlerini onaylamalı ve gözetmelidir.

Etkinlik doğrulama sürecinin bir parçası olarak uç-nokta teftişleri gerçekleştirilebilir ancak sistem bazlı yaklaşımın bağımsız tedbirlerinden birisi olmamalıdır. Sistem bazlı yaklaşımda uygulanan tedbirler reaktif olmaktan ziyade önleyici olmalıdır.

Seyşeller'in Ulusal Biyogüvenlik Ajansı (NBA) bu PRA'yı Uluslararası Bitki Sağlığı Tedbirleri Standartlarına (ISPMs) göre yapmıştır. SPS Anlaşması (WTO 1995) tahtında tanınan Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi (IPPC) tarafından oluşturulan ISPM 2: *Zararlı risk analizi çerçevesi* (FAO 2007) ve ISPM 11: *Karantina zararlıları için zararlı risk analizi* (FAO 2013b) buna dahildir.

Bu standartlar, düzenlenen/karantina zararlılarını sergilediği riskleri tespit etmek ve değerlendirme için dikkate alınması gereken bilimsel kanıtların analizine yönelik geniş bir çerçeve sunmaktadır.

Bu PRA'da kullanılan bitki sağlığı terimleri ISPM 5: *Bitki sağlığı terimleri sözlüğünden* (FAO 2013a) alınmıştır. Ayrıca, bu raporda kullanılan terimlerin anlamları da verilmiştir.

Zararlı Risk Analizi (PRA) bitki ve bitki ürünleri zararlılarının ülkeye girişi ve yayılmasını önlemek için resmi eylemlerin bilimsel dayanağını oluşturma anlamında kilit bir dokümandır. PRA, zararlı riskinin tespitini ve değerlendirilmesini sağlamakta ve gerektiğinde olası tedbirlerin analizini de kapsamaktadır.

3. COMMODITY AND PATHWAY DESCRIPTION

3a. Risk Analysis Process

Pest risk analysis (PRA) is an internationally recognized process that the National Biosecurity Agency (NBA) of Seychelles responsible for Phytosanitary/plant health measures uses to evaluate the pest risk posed by a specific organism or by a specific commodity originating from trading partners.

The PRA process has been triggered by the situation of new market access to import agricultural goods from turkey. The NBA of Seychelles considers new market access to undergo the process of import/pest risk analysis prior importation.

As subjected under the law, new products and/or market are considered for Import/Pest Risk Analysis until importation is first authorized. If new information becomes available indicating there are unassessed risks associated with the product or origin, the product may be returned to the Import/Pest Risk Analysis category.

The use of a systems approach offers a preventative risk management alternative to mandatory phytosanitary treatment and is useful in situations where traditional phytosanitary inspection and certification may be considered ineffective or inefficient.

The integrated measures making up the systems approach may be applied throughout the supply chain, and include parties from the producer to the National Plant Protection Organization (NPPO) of the exporting country.

As the NPPO of the importing country, the National Biosecurity Agency (NBA) is responsible for setting and communicating technically justified phytosanitary import requirements to be addressed by the systems approach.

Integrated measures are generally developed and implemented by the growers and certified by the competent and/or regulatory body of the trading country (Turkey) for the production and export of plants and plant products which must meet the phytosanitary import requirements of Seychelles. When the Turkey wishes to employ a systems approach, they will present the proposal to the National Biosecurity Agency (NBA) of Seychelles. The NPPO of Turkey must be able to demonstrate the efficacy of the proposed provisions and should approve and oversee the places of production that use the integrated measures.

End-point inspection may be used as part of the efficacy verification process, but should not be one of the independent measures of the systems approach. Measures employed in the systems approach should be primarily preventative rather than reactive.

The National Biosecurity Agency (NBA) of Seychelles has conducted this PRA in accordance with the International Standards for Phytosanitary Measures (ISPMs), including ISPM 2: *Framework for pest risk analysis* (FAO 2007) and ISPM 11: *Pest risk analysis for quarantine pests* (FAO 2013b) that have been developed by the International Plant Protection Convention (IPPC) which recognized under the SPS Agreement (WTO 1995).

These standards provide a broad rationale for the analysis of the scientific evidence to be taken into consideration when identifying and assessing the risk posed by regulated/quarantine pests.

Phytosanitary terms used in this PRA are defined in ISPM 5: *Glossary of phytosanitary terms* (FAO 2013a). Also a glossary of the terms used is provided in this report.

Pest Risk Analysis (PRA) is the key instrument for scientific justification of any official action to prevent the introduction and spread of pests of plants and plant products. PRA helps to identify and evaluate the risks of pests and, if needed, includes analysis of possible measures.

3b. Metodoloji

Risk değerlendirmesi, potansiyel bir tehlikenin giriş, maruziyet ve oluşum ihtimalinin ve aynı zamanda bunun Seyşeller içerisindeki çevresel, ekonomik, insani ve hayvan sağlığı açısından sonuçlarının değerlendirilmesidir.

Risk değerlendirmesinin amacı, kabul edilemez bir risk seviyesi teşkil eden ve risk tedbirlerinin gerekli olduğu tehlikeleri tespit etmektir.

PRA'lar aşağıdaki üç ardışık safhada yapılır: (1) Başlangıç, (2) zararlı risk değerlendirmesi ve (3) zararlı risk yönetimi.

Bu sürecin amacı risk unsurlarının her birini değerlendirmek için gerekli olan biyolojik, çevresel ve ekonomik bilgileri toplayarak organize etmek ve bunların değerlendirileceği mantık sıralamasını tespit etmektir. Bu sürece başlamadan önce analistlerin, değerlendirmeye tabi ürün yoluyla ilgili olabilecek zararlı için herhangi bir değerlendirme ya da başka bir standart metin (örn. Zararlı Notları) hazırlanıp hazırlanmadığını tespit etmeleri gerekir.

Genel olarak giriş ihtimalinin değerlendirilmesi, zararlıının biyolojisinin zararlıının yol şartlarıyla ne kadar ilgili olduğu ve yolun tanımlanmasıyla Süreçte tanımlanan ürünün özelliklerini kapsar.

Zararlıının PRA alanındaki oluşum, yayılım ve sonrasındaki potansiyel etkilerinin ihtimalini değerlendirme çalışmalarına, zararlı biyolojisinin PRA alanındaki şartlara uygunluğunun değerlendirilmesi de dahildir. Bu şartlara biyotik faktörler (örn. Konukçu materyal, doğal düşmanların varlığı ya da yokluğu gibi) ve abiyotik faktörler (örn. Sıcaklık, sezon, nem, yağış ya da zararlıının yaşamasına ve çoğalmasına yardımcı olabilecek diğer çevresel şartlar) dahildir.

3b. Methodology

Risk assessment is the evaluation of the likelihood of entry, exposure and establishment of a potential hazard, and the environmental, economic, human and animal health consequences of the entry within Seychelles.

The aim of risk assessment is to identify hazards which present an unacceptable level of risk, for which risk management measures are required.

The PRAs are conducted in the following three consecutive stages: (1) Initiation, (2) pest risk assessment and (3) pest risk management.

The purpose of this process is to gather and organize the biological, environmental, and economic information necessary for evaluating each of the risk elements and to determine the logical order in which they should be evaluated. Before beginning this process, analysts should first determine whether an assessment or other standard text (e.g., Pest Notes) has already been developed for the pest that could be relevant for the commodity pathway being assessed.

In general, assessment of the likelihood of entry involves evaluating the biology of the pest in terms of how the pest relates to the conditions of the pathway and the characteristics of the commodity that were described in Process by defining the pathway.

Assessing the likelihood of establishment, spread, and the subsequent potential impacts of the pest in the PRA area involves evaluating the biology of the pest in relation to the suitability of conditions in the PRA area. Those conditions include biotic factors (e.g., availability of host material, presence or absence of natural enemies) and abiotic factors (e.g., temperature, season, humidity, rainfall, or other environmental conditions that affect the ability of the pest to survive and reproduce)

3c. 1. Aşama: Başlangıç

“Sıfır risk” makul bir seçenek olmadığından dolayı risk yönetiminin kılavuz ilkesi, riski makul olan ve eldeki seçenek ve kaynaklar ışığında başarılılabılır olan koruma seviyesine getirecek şekilde yönetebilmektir.

Risk yönetimi, eylemlerin etkinliğini değerlendirerek ve en uygun seçenekleri sunarak bir riske cevap vermenin yollarını tanımlar.

Risk analizi, tespit edilen PRA alanıyla ilgili olarak risk analizinde dikkate alınması gereken zararlı ve yolları tanımlar.

3d. 2. Aşama: Zararlı Risk Analizi

Zararlı risk değerlendirmesi (düzenlemeye tabi/karantina zararlıları için) “bir zararlının giriş ve yayılma ihtimalinin ve bununla bağlantılı potansiyel ekonomik sonuçların büyüklüğünün değerlendirilmesidir” (FAO 2013b).

Zararlı risk değerlendirmesi düzenlemeye tabi/karantina zararlılarının tespiti için ve ayrıca bitki sağlığı ithalat şartlarının oluşturulması için teknik kanıt sunar.

Bu ürünlerle ilgili zararlı risk analizi ve risk, Zararlıların Girişine, Oluşumuna, Yayılmasına ya da Potansiyel Ekonomik etkilerine katkı sağlayan bir dizi standart faktör aracılığıyla tahmin edilir.

2. Aşamada Türkiye’de bulunan ancak Seyşeller’de olmayan bir zararlıyla ilgili teknik değerlendirme yapılarak IPPC metni ve ISPM #5 Numaralı Bitki Sağlığı Terimleri Sözlüğü uyarınca düzenlemeye tabi/karantina zararlısı için spesifik şartları karşılayıp karşılamadığına bakılmıştır.

3e. 3. Aşama: Zararlı Risk Yönetimi

Zararlı risk yönetimi, tespit edilen zararlıların tanımlanan ithalat yolları için giriş, oluşum ya da yayılma riskini azaltmak için risk yönetimi seçeneklerini değerlendirir ve seçer.

Belirli bir yolla bağlantılı zararlıların girişini etkin bir şekilde engelleyebilmek için bir dizi önlem, şart ya da bitki sağlığı tedbiri olmalıdır.

Bu aşamada düzenlemeye tabi/karantina zararlıları dikkate alınır ve bir dizi zararlı yönetimi seçeneği uygun bulunur. Bu, ithalatçı ülkenin (Seyşeller) şartlarına/koşullarına uygunluk sağlamak üzere ihracatçı ülke (Türkiye) tarafından sınır-öncesi kontrol olarak da uygulanabilir.

3c. Stage 1: Initiation

Since zero-risk is not a reasonable option, the guiding principle for risk management should be to manage risk to achieve the required level of protection that can be justified and is feasible within the limits of available options and resources.

Risk management identifies ways to react to a risk, evaluating the efficacy of these actions, and presenting the most appropriate options.

The initiation of a risk analysis identifies pest(s) and pathway(s) that should be considered for risk analysis in relation to the identified PRA area

3d. Stage 2: Pest Risk Analysis

A pest risk assessment (for regulated/quarantine pests) is the 'evaluation of the probability of the introduction and spread of a pest and of the magnitude of the associated potential economic consequences' (FAO 2013b).

The pest risk assessment provides technical justification for identifying regulated/quarantine pests and for establishing phytosanitary import requirements.

These commodities-initiated pest risk analysis and risk is estimated through a standard set of factors that contribute to Entry, Establishment, Spread or Potential Economic Impact of Pests.

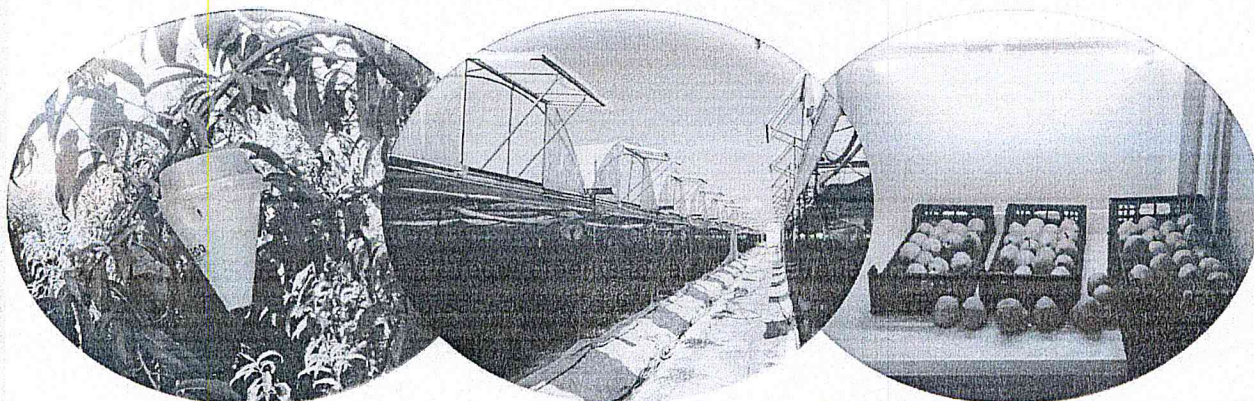
In stage 2 a technical assessment was made of the pest found in Turkey and not in Seychelles to determine if they meet the specific requirements for a regulated/quarantine pest in accordance with the IPPC text and the ISPM #5 Glossary of Phytosanitary terms.

3e. Stage 3: Pest Risk Management

Pest risk management evaluates and selects risk management options to reduce the risk of entry, establishment or spread of identified pests for the identified import pathways.

To effectively prevent the introduction of pests associated with an identified pathway, a series of important safeguards, conditions or phytosanitary measures must be in place.

In this stage the regulated/quarantine pests are considered and a number of pest management options are considered as suitable, and can be conducted as pre-border control by the exporting country (Turkey) to comply with the requirements/conditions of the importing country (Seychelles).

4. RİSK FAKTÖRLERİNİN TEKNİK DEĞERLENDİRMESİ

4a. Zararlı Kategorilerinin Belirlenmesi

Zararlıların kategorilerinin belirlenmesi, üründe bulunması muhtemel zararlıların Seyşeller’de düzenlemeye tabi/karantina olup olmadıklarını ve zararlı riski değerlendirmesi gerektirip gerektirmediğini tespit etmek için kullanılır.

1. Aşamada tespit edilen zararlılar değerlendirmeye tabi ürün için karantina zararlılarını tespit etmek üzere aşağıdaki birincil unsurlar kullanılarak kategorize edilmiştir.

- Mevcut/Yok
- Ekonomik Etki
- Potansiyel Olarak Düzenlemeye Tabi/Karantina Zararlısı
- Yollar/Giriş, Oluşum ve Yayılma
- Yönetim/Azaltma Seçenekleri

Meyve ve sebze gibi bitki ürünlerinde zararlıların kategorisinin belirlenmesi bir zararlı risk yönetiminin bütün ana unsurlarını kapsar.

Zararlılar, yolla bağlantılarına göre, varlık ya da yokluklarına göre, oluşma ve yayılma potansiyellerine göre ve ekonomik sonuç potansiyellerine göre kategorize edilmiştir. İthalat/Zararlı Risk Analizi aşağıdaki şekilde 6 ana unsura odaklanmıştır.

- Türkiye’de hedeflenen ürünlerin zararlı listesi
- Aynı ürünlerin Seyşeller’deki zararlı listesi
- Türkiye’de olan ancak Seyşeller’de OLMAYAN potansiyel olarak Düzenlemeye Tabi/Karantina Zararlılarının listesi
- Hedeflenen ürünler açısından ithalatçı ülke (Seyşeller) için geçerli zararlıların Risk Analizi
- Potansiyel karantina zararlılarının risk faktörlerinin teknik değerlendirmesi
- Düzenlemeye tabi/karantina zararlılarının Yönetim ve/veya Azaltma seçenekleri

Zararlı kategorilerinin belirlenmesi 1. Aşamada (PRA Başlangıcı) tespit edilen zararlıların “karantina zararlısı” olup olmadığını sınıflandırmanın bir yoludur. Zararlıları kategorilere ayırmanın amacı karantina potansiyeli olan zararlıların “tam” listesini çıkarabilmek ve ayrıca bitki ve bitki ürünlerinin güvenli şekilde ticaretini gerçekleştirebilmek için risk değerlendirmesinde derinlemesine analiz gerektiren zararlıları tespit edebilmektir.

4. TECHNICAL EVALUATION OF RISK FACTORS

4a. Pest Categorization

Pest categorization identifies which of the pests with the potential to be on the commodity are regulated/quarantine pests for Seychelles and require pest risk assessment.

The pests identified in Stage 1 were categorized using the following primary elements to identify the quarantine pests for the commodity being assessed:

- ❖ Present/Absence
- ❖ Economic Impact
- ❖ Potential Regulated/Quarantine Pest
- ❖ Pathways/Entry, Establishment and Spread
- ❖ Management/Mitigation Options

In the context of plant products such as fruits and vegetables, pest categorization includes all the main elements of a pest risk assessment.

Pests were categorized according to their association with the pathway, their presence or absence or regulatory status, their potential to establish or spread, and their potential for economic consequences. The import/Pest Risk Analysis were mainly focused on 6 main elements as follows:

- ❖ List of pest of the targeted commodity in Turkey
- ❖ List of pest of the same targeted commodity in Seychelles
- ❖ List of those potential Regulated/Quarantine Pest that occur in Turkey and NOT in Seychelles
- ❖ Risk Analysis of pests of concern to importing country (Seychelles) on part of the targeted commodity
- ❖ Technical evaluations of risk factors of the potential quarantine pest
- ❖ Management and/or Mitigation options of regulated/quarantine pest

Pest categorisation is a classification phase to group pests identified in Stage 1 (Initiation of the PRA) as either 'quarantine pests', or not. The objective of pest categorisation is to screen efficiently a 'complete' list of potential quarantine pests, to identify those that require in-depth examination in the ensuing risk assessments to facilitate safe trade plants and plant products

5. RISK YÖNETİMİ TEKLİFİ

5a. Risk Azaltma Seçenekleri

Analizler sırasında hem yoldan (örn. ihraç edilen ürün) hem de zararlılardan bilgiler toplanmıştır. Risk değerlendirmesi sırasında toplanan bilgilerin büyük kısmı risk yönetimi için de faydalıdır.

Ayrıca, risk değerlendirmesi risk yönetimini bilgilendirmeli ve yön vermelidir (sadece harekete geçiren bir süreç olmamalıdır). Risk analisti, süreçte risk yönetimi seçeneklerinin oluşmasıyla bağlantılı bilgileri verebilecek en iyi pozisyonudadır.

Zararlı Risk Yönetimindeki seçeneklerin analizi Zararlı Risk Analizinin (PRA) Zararlı Risk Değerlendirmesi kısmıyla yakından bağlantılıdır.

Dolayısıyla, risk yönetimi hangi azaltma seçeneklerinin faydalı olabileceğini ve çeşitli azaltma seçeneklerinin genel riski nasıl etkileyeceğini belirleme anlamında risk değerlendirmesine bağlıdır.

5b. Teklif Edilen Şartlar

Yoldaki karantina/düzenlemeye tabi zararlıların risklerini yönetmek için gerekli bitki sağlığı önlemleri arasında hasat öncesi ve sonrası zararlı kontrol faaliyetleri, düzenleyici/resmi faaliyetler ve bitki sağlığı işlemleri, teftiş ve sertifikasyon bulunmaktadır.

- i. Kaynak dikim ve işlem tesislerinin tescili
- ii. Zararlıdan arındırılmış alanlar
- iii. Yerde izleme, takip ve kontrol programları
- iv. Paketleme ve etiketleme şartlarına uygunluk
- v. İhracat öncesi muayene gereksinimlerine uygunluk ve depolama
- vi. Bitki sağlığı sertifikasyonu ve dokümantasyonu
- vii. Hasat Öncesi ve Sonrası Yönetimi
- viii. Düzenleyici/Resmi Faaliyetler ve İzleme

5. RISK MANAGEMENT PROPOSAL

5a. Risk Mitigations Options

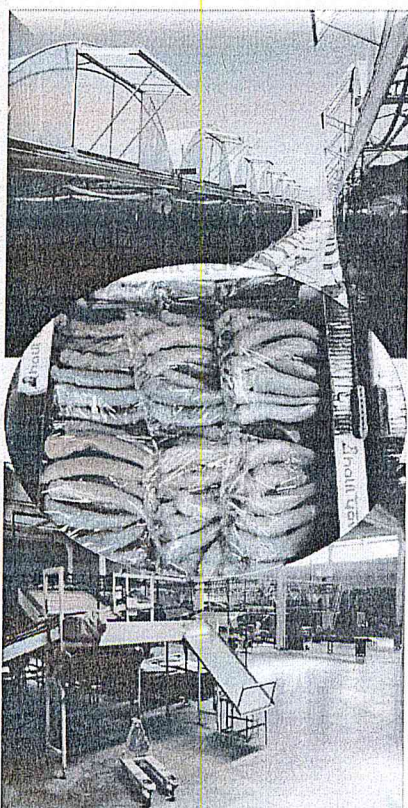
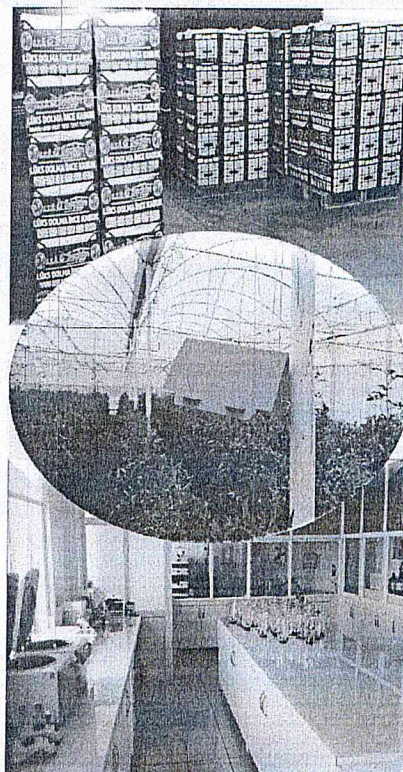
Throughout the analysis, information were collected from both the pathway (e.g., the commodity being exported) and the pests.

Much of the information gathered during risk assessment is also useful to risk management.

Moreover, the risk assessment should inform and guide risk management (rather than simply act as a trigger), and the risk analyst is in the best position to provide information relevant to the development of risk management options in the process.

The analysis of options in Pest Risk Management necessitates a close linkage with the Pest Risk Assessment part of the Pest Risk Analysis (PRA).

Risk management is therefore dependent on the risk assessment to inform of what mitigation options may be useful, and how various mitigation options will effect overall risk.

5b. Proposed Requirements

Phytosanitary measures to manage the risk of the quarantine/regulated pests on the pathway include the use of pre- and post-harvest pest control activities, regulatory/official activities and phytosanitary treatment, inspection and certification.

- i. Registration of source plantations and treatment facilities
- ii. Pest-free areas
- iii. In-field monitoring, surveillance and control programs
- iv. Packing and labeling compliance
- v. Pre-export inspection compliance and storage
- vi. Phytosanitary certification and documentation
- vii. Pre and Post Harvest Management
- viii. Regulatory/Official Activities and Monitoring

6. KONSÜLTASYON VE MAJÖR BULGULAR

6a. Konsültasyon

Bir dizi saha ziyareti ve üretici, çiftçilik toplulukları ve birlikleri, paketleme tesisleri ve tüccarlar gibi farklı kurumlardan gelen çeşitli kişilerle yapılan görüşmeler sonucunda Türk ürünlerinin Seyşeller pazarına girebilmesi için risk analizinin bir parçası olarak bir dizi ziyaret tertip edilmiştir. Bu paydaşlar arasında aşağıdakiler sayılabilir:

- Bitki Koruma Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
- Ulusal Gıda Referans Laboratuvarı
- Antalya Tarımsal Karantina Müdürlüğü
- Antalya İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
- Antalya Gıda Kontrol Laboratuvarı Müdürlüğü
- Üretim sahalarına ziyaret (Erik, nar, turuncgil, üzüm, biber, domates, marul, patlıcan, hıyar)
- HATİPOĞLU TARIM paketleme tesisi
- Üretim sahalarına ziyaret x 6 (erik, nar, turuncgil, üzüm, biber, domates, marul, patlıcan, hıyar)

Ziyaretler sırasında çeşitli sunumlar yapılmış ve Seyşeller delegasyonu ile Türkiye kamu temsilcileri arasındaki faydalı etkileşimler gerçekleşmiştir.

Ziyaret metodolojisinde sunumlar, sorular ve cevaplar, tartışmalar, etkileşim ve gün özeti gibi etkinlikler yer almıştır.

Seyşeller delegasyonuna meyve ve sebze üretimi, zararlı kontrol programları, zararlıdan arındırılmış alanlar, risk analizi, karantina prosedürleri, yoğun takip faaliyetleri ile takip programları ve ayrıca en az beş yıl tutulması gereken veri tabanı ve çiftlik kayıtları üzerinden çiftçilerin zararlılarla mücadele programı hakkında bilgi verilmiştir.

6. CONSULTATION AND MAJOR FINDINGS

6a. Consultation

A number of visits were organized as part of the process for risk analysis in view to allow products of Turkey to access Seychelles market through various site visits and consultation process with various personals of different institutions including growers, farming community and association, packing house and traders as follows:

- ❖ Directorate of Plant Protection Central Research Institute
- ❖ National Food Reference Laboratory
- ❖ Antalya Directorate of Agricultural Quarantine
- ❖ Antalya Directorate of Provincial Food Agriculture and Livestock
- ❖ Antalya Food Control Laboratory Directorate
- ❖ Visit of cultivation sites (Plum - pomegranate - citrus - grape - pepper - tomato - lettuce - eggplant - cucumber)
- ❖ HATİPOĞLU TARIM packaging plant
- ❖ Visit of cultivation sites x 6 (Plum - pomegranate - citrus - grape pepper - tomato - lettuce - eggplant - cucumber)

There were different presentation made during the visits and numerous interaction between the Seychelles delegation and the government representatives of Turkey.

The visit methodology consisted of presentations, question and answers, plenary discussion, interaction and recap of the day

The Seychelles delegation were made known about the production of fruits and vegetables, pest control programs including pest free areas , risk analysis, quarantine procedures, follow up control programs through intensive monitoring activities, and also pesticide program of farmers though database and farm records which is kept for at least five years

6b. Majör Bulgular

Çeşitli paydaşla konsültasyon, sunum ve tartışma içeren bir misyon programı başlatılmıştır ve risk analizi sonuçları ve bitki sağlığıyla ilgili karar verme süreçleri açısından aşağıdaki gibi bazı majör bulgular ortaya koyulmuştur:

- Türkiye'nin Tarım sektörünün kurumsal altyapısı, bu amaç doğrultusunda hazırlanmış olan bir kılavuzun ilkelerine uygun şekilde görsel teftiş amacıyla üretim alanının ve/veya yetiştirme sahasının kontrolünü de kapsayan bir teftir ekibine sahiptir.
- Zararlı yönetimi için benimsenen ve uygulama koyulan çoğu kontrol yöntemi biyolojik, mekanik ve fiziksel kontrol uygulamaları dahil olmak üzere IPM taktiklerine uygundur.
- Biyolojik ve emniyet kontrol yöntemleri uygulama açısından oldukça teşvik edilmektedir ancak herhangi bir sonuç olmaması halinde son seçenek olarak spesifik zararlı ürününü kullanmayı düşünmektedirler.

Spesifik zararlı ürününün uygulanması, sorumlu otoritenin zararlıyı, ekonomik risk seviyesini, ekonomik maliyetini ve çevresel etkileri kontrol ettikten sonra ilgili kimyasal maddenin yetkili düzenleyici kuruluştan ruhsatlı olması halinde kullanılmaktadır.

Spesifik zararlı ürününün yetkili otoriteden ruhsatlı olmaması halinde ilgili çiftçi/yetiştirici/üretici yasalarda belirtilen cezayı ödemekle sorumludur. Seçilen sahaların ve tarlaların biyolojik kontrolüyle ilgili başlatılan proje, ilaç kullanımını ve uygulanmasını azaltmak için hem iç piyasa hem de uluslararası ticaret açısından hayata geçirilmiştir.

Tarım ilaçlarının kötüye kullanımıyla ilgili çok sıkı yasalar bulunmaktadır ve çiftçi/yetiştirici/üreticiye çok ciddi cezalara kesilerek seralar ve/veya üretim sahaları yok edilebilmektedir.

Tarım ilacı kalıntılarıyla ilgili tüketici gıda emniyetine özen gösterilmektedir ve yüksek ilaç kalıntılı ürünler ihraç edilmemektedir; Minimum Kalıntı seviyesi (MRL).

- Türkiye'deki zararlı kontrolünün temelinde IPM yaklaşımı bulunmaktadır ve ülke çapında agresif sayılabilecek bir hassasiyet programı hayata geçirilmiş bulunmaktadır.

Türkiye'de IPM kontrollerinin uygulanmasını destekleyen kurumlar mevcuttur. Biyolojik kontrol ürünlerinin üretimi, meyve ve sebzelerin veriminin artırılması ve desteklenmesi için yerel üretimin önündeki doğal düşmanların giderilmesi ve güvenli ticareti kolaylaştırma gibi faaliyetler mevcuttur.

Sürdürülebilir tarım ve ihracat için Saha Çapında Zararlı Yönetimi Programı başlatılmış bulunmaktadır.

Ayrıca, tarım ürünlerinin ihracatını sürdürülebilir kılmak için stratejilerinin bir parçası olarak kalite ve sağlıklı ürünlere çok ciddi önem verilmektedir.

Seralar en önemli kalkınma ölçütü olarak gözlemlenmiştir ve hem üretim hem de ihracat için oldukça etkili oldukları görülmüştür.

Ayrıca, zararlı kontrolü için iyi bir sistem, bitki sağlığı ve iyi tarım uygulamaları (GAP) uygulamasına yardımcı olması için iyi referans niteliğinde teknik bilgileri bulunmaktadır.

6b. Major Findings

A mission program was initiated for the visits of the Seychelles delegation which also including a number of consultations, presentation and discussion with various stakeholders and the following are some of the major findings useful for the risk analysis outcomes and phytosanitary decision making:

- ❖ The institutional framework of the Turkish Agricultural organization does have in place inspection team that also check the production area and/or growing field for visual inspection by following the procedures of a developed manual for this purpose.
- ❖ Most control methods adopted and implemented for pest management is in align with IPM tactics including biological, mechanical and physical control practices
- ❖ Biological and safety control methods are highly promoted for implementation but if there is no result then they consider the used of specific pesticide product as the last option. The application of the specific pesticide will be done after the responsible entity have already check the pest, economic risk level, economical cost, environmental impacts and ensure that the chemical is licensed from the responsible regulatory bodies.

In case the specific pesticide is not license by the responsible bodies then the farmer/grower/business entity will be responsible for paying the fine as per the law in place. The initiated project for biological control of the selected sites and farming sites are for both domestic and international trade with the objectives to reduce the use of pesticide usage and application in production.

Strict law are impose for breaching the law with heavy punishment regarding miss used of pesticide they will also charge the farmer/grower/business entity and destroyed the greenhouses and/or the production area.

Very concern about consumers food safety regarding pesticide residue and do not want to export food produce with high pesticide residue level, Minimal Residue Level (MRL).

- ❖ Pest control in Turkey are mainly based on IPM approach and strategies are already in place with an aggressive sensitization program across the board. They have in place institutions that support the implementation of IPM control, the production of biological control products and natural enemies for local production to support and increase higher yield production of fruits and vegetables and to facilitate safe trade. They have embarked on an Area-Wide Pest Management Program with the aim to sustain agriculture production and export market access.

Furthermore they are also putting a lot of emphasis on quality and healthy products as part of their strategy to sustain export market of agricultural goods.

Greenhouses is one of the main and most important infrastructure development and efficient for agricultural production and export market access.

They have in place good reference technical aspect for plant health to help in implementing a good system for pest control, plant health and good agricultural practices (GAP).

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

- Türkiye’de farklı ürünlerin üretim dönemi hakkında iyi bir stratejik plan bulunmaktadır ve bu plana göre toplanacak ve analiz edilecek örnek sayısını hedefleyerek hem zararlıların istilası hem de tarım ilacı kalıntı seviyesi açısından riski olan alanlara daha fazla odaklanabilmektedirler.
- Ürünlerin sağlıklı olması ve kalıntı olmaması için Hasat Öncesi Testten zararlı analizi yapılmaktadır. Tarım ilacı kalıntısını test etmek için hasat öncesi test yapan dünyada çok az sayıda ülke bulunmaktadır.
- Uygulamaya koyulan bazı izleme sistemleri arasında şunlar sayılabilir: i) AB şartlarını ve prosedürlerini karşılayabilmek için Bitki Pasaport Sistemi ve İşletmeciy Kaydı, ii) Zararlı ve hastalık kontrol defterleri ve çiftçilere talimatlar, iii) Tarım ilaçlarının sadece Türkiye yasalarına göre eğitim almış kişiler tarafından uygulanması, iv) Üreticilerin kullanılan Tarım ilaçlarının kaydını tutması (kayıt defterinde İl bazında İzlenebilirlik Numarası), ve v) Bakanlık araştırma faaliyetlerinin tespitinde risk tabanlı yaklaşım.

Ayrıca Türkiye’de ÇİFTÇİ KAYIT SİSTEMİ bulunmaktadır çünkü hükümet, iyi bir bilgi yönetim sistemi kurmaları ve kayıt defterlerini 5 yıl boyunca saklamaları için onlara destek vermektedir.

Raporlama sistemi oldukça etkili ve hızlı ancak bu tabi ki bilgi ve izlenebilirlik süreçlerinin bulunmasından kaynaklanan bir durumdur.

- Türkiye’nin mevzuatı AB standartlarına ciddi anlamda uyumlu ancak IPPC gibi Uluslararası Standartlara uygunluğun yanı sıra Türkiye’nin Bitki Sağlığı Uygulama Programı da her yıl revize ediliyor.
- Herhangi bir tarımsal ürünün ihracatında nakliyeden önce devlet çalışanları tarafından kapsamlı bir inceleme yapılmaktadır.

Çok sayıda çiftçinin/üreticinin ve/veya yetiştiricinin elinin altında soğuk depolama/işlem imkânı bulunuyor ve bazı girişimcilerin karbon hidroksit + oksijen gibi yeni teknolojilere yatırım yaptığı görülmüştür.

Hem yurt içinde hem de ihracat ürünlerinde uygunluğu sağlayabilmek için tanı ve tarımsal ilaç analizi yapan kamu ve özel laboratuvarları bulunmaktadır.

Ayrıca kendi paletlerini, plastik kasalarını ve karton kutularını üretme kapasitesine sahipler ve bu da malların bir yerden bir diğerine ve ihracatta düzgün bir şekilde paketlenmesini ve taşınmasını sağlamaktadır.

- Herhangi bir ithalatçı ülke tarafından rapor edilen bir zararlı tespit bulunmamaktadır.

❖ They have a strategic plan in place about the production period of different products and from there they target the number of samples to be collected and analyzed and these applied mainly to area of more risky for both pests infestation and pesticide residue level

❖ Pesticide analysis from Pre- Harvest Test – To ensure that the produce is healthy and no pesticide residues. There are very few country in the world that have adopted this practice of doing pre-harvest testing of pesticide residue.

❖ Some monitoring system in place such as; i) Plant Passport System and Registration of Operators in place to meet the EU requirements and procedures, ii) Pest and disease control books and instruction for farmers, iii) Pesticide are apply only by authorized personal which has be trained according the requirements of Turkey, iv) Producers book for registering the use of Pesticides (Traceability use Number per province on the record book and v) Risk based approach on determination of Ministerial research Activities

They also have in place the FARMERS RECOD SYSTEM because the government give them support in order to maintain a good information management system and for any control system they maintained the record book for 5 years.

Reporting system is quite effective and fast but that also depends on the availability of information and traceability process

❖ Turkish Regulations are mainly harmonized with EU standards but does also comply with International Standards such as IPPC and furthermore Plant Health Implementation Program in Turkey is being revised on an Annual basis

❖ Any exportation of agricultural goods an intensive inspection will be carried by the government officers to ensure compliance prior to shipment.

A number of farmers/growers and/or business entity producers do have the facility for cold storage/treatment and a few of them have also invested in other new technology for treatment facility such as the control of carbhydroxide + oxygen.

There are institutional support of both government and private laboratories that provide diagnostic and pesticide analysis services to ensure and maintain compliances for both domestic and export products.

They also produce their own pallets, plastic trays and carton boxes to facilitate proper packaging and transportation of goods from one place to another as well as for exportation.

❖ There have been no report about pest interception by any importing countries

7. ULUSAL VE ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

7a. Politikalar, Yasalar ve Düzenlemeler

Seyşeller, risk analizi yaparken uluslararası ticaret şartlarını dikkate alan biyogüvenlik yasa ve politikalarına sahiptir.

Seyşeller'in taraf olduğu uluslararası anlaşmalar, SPS anlaşması dahil olmak üzere biyogüvenlik ayarlamalarının hayata geçirilmesiyle ilgili olarak ülkelerin hak ve yükümlülüklerini tanımlamaktadır.

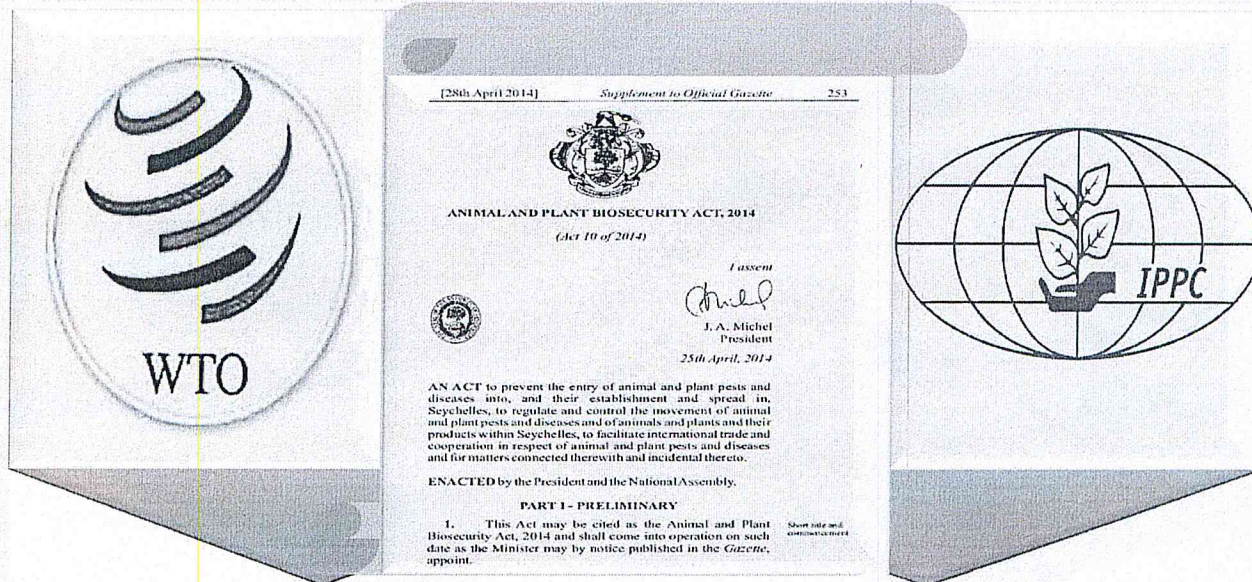
Bütün WTO üyeleri SPS anlaşmasının tarafıdır ve bu kapsamda hem hakları hem de yükümlülükleri bulunmaktadır. SPS anlaşması, insan, hayvan ve bitki hayatını ya da sağlığını korumak üzere WTO üyelerine sağlık (insan ve hayvan sağlığı) ve bitki sağlığı (bitki sağlığı) tedbirlerini (SPS tedbirleri) uygulama hakkı vermektedir.

Bu anlaşma devletlerin SPS tedbirlerini, IPPC tarafından bitki sağlığı için ve OIE tarafından hayvan sağlığı için oluşturulan standartlar gibi uluslararası standartlara, yönergelere ve tavsiyelere dayandırmasını istemektedir.

Seyşeller'in Ulusal Biyogüvenlik Ajansı (NBA), ülkenin bitki sağlığı tedbirlerinden sorumlu otoritesi olarak direkt hayvan ve bitki sağlığıyla ilgili bir dizi bölgesel ve uluslararası anlaşmaya taraftır.

Dolayısıyla bu stratejinin geliştirilmesi ve uygulanmasında dikkate alınan birincil yükümlülükler/anlaşmalar IPPC (Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi) ve WTO-SPS Anlaşmalarıdır (Dünya Ticaret Örgütü – Sağlık ve Bitki Sağlığı).

7. NATIONAL AND INTERNATIONAL AGREEMENTS AND OBLIGATIONS

7a. Policy, Law and Regulations

Seychelles has its own biosecurity laws and policies which take into account our international trade obligations when conducting risk analyses.

International agreements to which Seychelles is a party define the rights and obligations of countries in relation to implementing biosecurity arrangements including SPS agreement.

All WTO members are signatories to the SPS agreement, under which they have both rights and obligations. The SPS agreement provides WTO members with the right to use sanitary (human and animal health) and phytosanitary (plant health) measures (SPS measures) to protect human, animal and plant life or health.

The agreement requires governments to base their SPS measures on international standards, guidelines and recommendations, such as those established for plant health by the IPPC and for animal health by the OIE.

Seychelles bases its risk analysis methodologies and import risk management measures on the standards, guidelines and recommendations set by the IPPC.

The National Biosecurity Agency (NBA) of Seychelles as the competent authority responsible for phytosanitary/plant health measures is party/signatory to a number of regional and international agreements that is directly related to animal and plant health issues.

The principal obligations/treaties that have bearing in this regard and highly considered in the development and implementation of this strategy are IPPC (*International Plant Protection Convention*) and WTO-SPS Agreements (*World Trade Organization - Sanitary and Phytosanitary*).

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

Sejšeller hükümeti görel olarak bitki, hayvan ve insan zararlılarından ari sayılabilecek yüksek doğal çevresel değeri korumak üzere hastalık ve istilacı yabancı türleri sınırları dışında tutmanın önemini kavramıştır. Bu farkındalık çerçevesinde Sejšeller Biyogüvenlik politikası, sıfır risk olmasa da risklerin en düşük seviyelere çekilmesine yönelik yüksek seviyeli bir koruma amacı taşımaktadır.

Dünya Ticaret Örgütü'nün bütün üyeleri kendi ALOP'unu belirlemektedir ve bu da ithalattaki sağlık ve bitki sağlığı tedbirlerinin alınmasıyla ve düzenlemeye tabi zararlı ve hastalıkların yönetimiyle sağlanmaktadır.

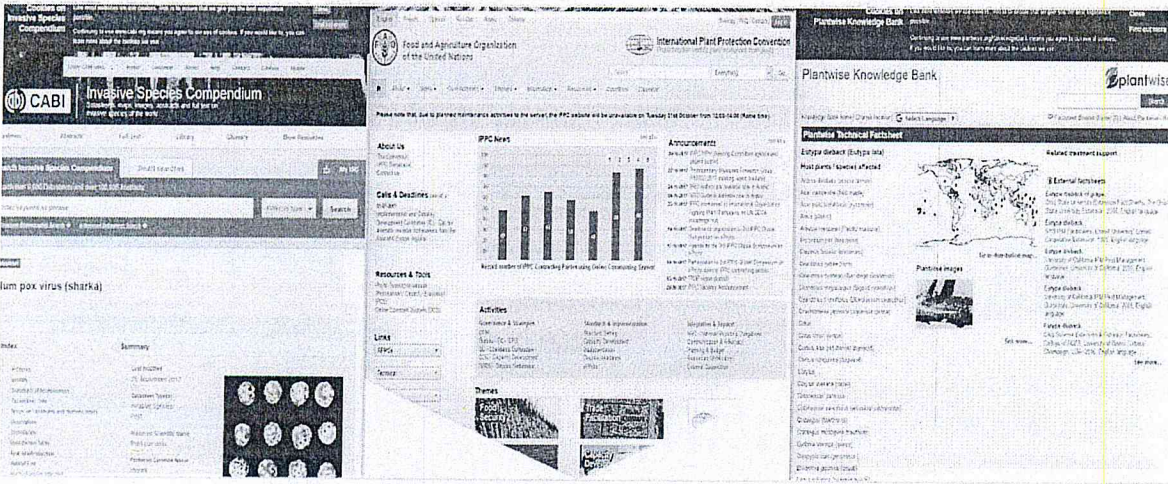
Sejšeller'in ALOP'u herhangi bir ürün ithal edilmeden önce aşağıdaki kriterlerin karşılanması şart koşmaktadır.

- Zararlının ya da hastalığın veya düzenlemeye tabi ithalatın Sejšeller tarafından kabul edilebilir olup olmadığını tespit etmek için Zararlı ve Hastalık Risk Analizi (PRA) ya da ithalat risk analizi (IRA)
- IRA, ilgili zararlı, hastalık ya da düzenlemeye tabi ithalatın "çok düşük risk" olarak derecelendirildiğinden emin olmalıdır.
- Belirli bir ürünle bağlantılı herhangi bir zararlı ya da hastalığın risk tahmininin "çok düşük riskli" olmasını ya da düzenlemeye tabi ithalatın insan, hayvan ya da bitki kullanımı ya da tüketimi için güvenli olmasını ve Sejšeller'in çevresine ya da ekonomisine zararlı olmamasını sağlamak için risk yönetimi yöntemleri bulunmalıdır.

Sejšeller Hükümeti ticareti en az seviyede kısıtlayan ve Sejšeller'in ALOP'unu tatmin eden bir dizi sıhhi ve bitki sağlığı tedbiri uygulamaktadır.

Sejšeller Hükümeti, Sejšeller için benimsenen ALOP ile tutarlı bir bilimsel risk analizi çerçevesine bağlı olarak biyogüvenlik kararları almaktadır.

Bazı biyogüvenlik kararları daha sonradan biyogüvenlik tedbirlerinin ve/veya yönetim sisteminin sağlanmasını gerektirebilir. Bu süreçler, uzman görüşlerine, yayınlanmış bilimsel bilgilere ve kurulan modeller bazındaki risk analizinin sonuçlarına göre nitel ve nicel risk değerlendirmelerinin kombinasyonunu kullanacaktır.

The Government of Seychelles recognizes the importance of maintaining its status as a destination of high natural environmental values, relatively free from plant, animal and human pests; diseases and invasive alien species. Based on this recognition, the Seychelles Biosecurity policy is set at a very low level of risk balanced by a high level of protection aimed at reducing risks to very low levels although not based on a zero risk approach

Each World Trade Organization WTO member country determines its own ALOP and this is applied through the setting of sanitary and phytosanitary measures on imports and management of regulated pests and diseases within its territory.

The ALOP of Seychelles requires the following criteria to be met prior to the importation of a commodity.

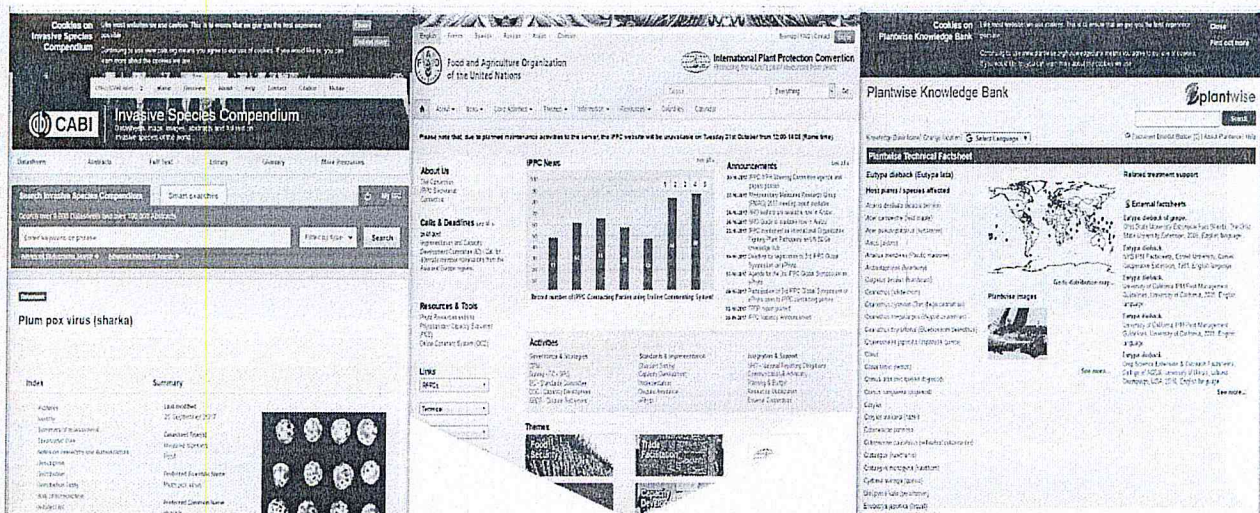
- ❖ A Pest and Disease Risk Analysis (PRA) or import risk analysis (IRA) must be done to determine if the pest or disease or regulated import is of concern to Seychelles.
- ❖ The IRA must establish that the pest, disease or regulated import in question is rated as "very low risk."
- ❖ Risk management methods must be put in place to ensure that the risk estimate for any pest or disease associated with a particular commodity, results in a rating of "very low risk" or the regulated import is safe for use or consumption by human, animal or plant and it is not harmful to the environment or the economy of Seychelles.

The Government of Seychelles applies a range of sanitary and phytosanitary measures that are the least trade restrictive measures available and that will satisfy Seychelles' ALOP.

This approach is consistent with our international and regional obligations.

The Government of Seychelles will make biosecurity decisions based upon a scientific risk analysis framework consistent with the adopted ALOP for Seychelles.

Some biosecurity decisions may require subsequent biosecurity measures and/or management. These processes will employ a combination of qualitative and quantitative risk assessments based on expert opinions, scientific and published information and results of a risk analysis based upon established models

8. İTHALAT/ZARARLI RİSK ANALİZİ (I/PRA) SONUÇLARI VE TAVSİYELERİ

8a. I/PRA Sonuçları

Giriş ihtimali, ilgili ürünlerin “ithalatı” ve “dağıtım” yolları düşünülerek ve bu yol üzerindeki adımlarda belirli bir zararının hayatta kalabileceği ve tespit edilmeyeceği ihtimali göz önünde bulundurularak elde edilmiştir.

Oluşum ve yayılma ihtimali ise bir zararının oluşarak Seyşeller’de yayılma imkanını etkileyebilecek biyolojik ve diğer faktörler incelenerek elde edilmiştir.

Potansiyel olarak karantina/düzenlemeye tabi zararlı olarak sınıflandırılan her bir organizmada risk yönetimi riskin yönetimi için elde bulunan seçenekleri tespit etmektedir.

Daha sonrasında risk analizi konsültasyonlar sonucunda son halini almakta ve bitki sağlığı tedbirleri için fikirler sunmaktadır. Tedbirlerin yeterli olduğuna kanaat getirildikten sonra bitki sağlığı ve ticaret kararları için Seyşeller’in NBA’sına tedbir tavsiyelerinde bulunulacaktır.

8b. Tavsiye

Bitki sağlığı tedbirlerinin nihai amacı tespit edilen karantina/düzenlemeye tabi zararlıların PRA bölgesine girişini engellemektir. Bitki ve bitki ürünleriyle bağlantılı zararlıların girişini, yayılmasını ve oluşmasını etkin bir şekilde engelleyebilmek için bir dizi koşul ve bitki sağlığı tedbiri gereklidir. Risk yönetimi seçenekleri arasında mevcut tedbirler olabileceği gibi zararlıdan ya da yoldan gelebilecek riskleri ele almak üzere özellikle geliştirilmiş yeni tedbirler de olabilir.

İthalat/zararlı risk analizinin bir parçası olarak Seyşeller’in yetkili otoritesi (NBA) düzenlemeye tabi/karantinaya tabi birkaç zararlı tespit etmiştir, **bkz Ek 1 – Sayfa 22’den Sayfa 29’a kadar**.

Dolayısıyla, talep edilen ürünlerin güvenli ticaretini kolaylaştırabilmek için alternatif, ek ya da yeni tedbirlerin gerekli olup olmadığını ya da etkin bir şekilde uygulanıp uygulanmadığını tespit etmek üzere ziyaret sırasında mevcut risk yönetimi tedbirleri gözden geçirilmiştir.

“Giriş, oluşum ve yayılma potansiyelini” tahmin edebilmek üzere giriş, oluşum ve yayılma olasılıkları bir araya getirilmiştir. Bu, bir karantina zararlısının bitki ve bitki ürünlerinin ticareti sonucunda Seyşeller’e girme, uygun bir konukçu bularak yaşamına devam etme ve sonrasında Seyşeller’e yayılma olasılığıdır.

Tespit edilen riskleri karşılayabilmek için risk yönetimi prosedürleri seçilmelidir.

Minimum etki ilkesinin karşılanabilmesi için risk yönetimi prosedürlerinin tespit edilmesi ve seçilmesi gerekir. Dolayısıyla da ilgili ve uygun durumlarda en yüksek riski ele alan bir risk yönetimi seçeneği seçilebilir ve yoldaki diğer bütün zararlıların giriş riskini ortadan kaldırır.

8. IMPORT/PEST RISK ANALYSIS (I/PRA) OUTCOMES AND RECOMMENDATIONS

8a. I/PRA Outcomes

The probability of *entry* was obtained by considering the 'importation' and 'distribution' pathway (s) for the commodities and the likelihood that a given pest will remain viable and undetected as each of the component steps in this pathway is completed.

The probability of *establishment* and the probability of *spread* are obtained by examining biological and other factors in the endangered area that may influence a pest's ability to become established and subsequently spread to Seychelles.

For each organism classified as a potential quarantine/regulated pest, risk management identifies the options available for managing the risk.

The risk analysis is then finalized following consultations and will present options, refined if appropriate, for the phytosanitary measures to be considered. Measures are recommended to the NBA of Seychelles for phytosanitary and trade decision once the measures are deemed to be appropriate.

8b. Recommendation

The ultimate goal of phytosanitary measures is to prevent the introduction of identified quarantine/regulated pests into the PRA area. To effectively prevent the introduction, spread and establishment of pests associated with plants and plant products, a series of important safeguards, conditions, or phytosanitary measures must be in place. Risk management options can consist of existing measures or they can be new measures that have been developed specifically to address the risk from the pest or pathway under consideration.

As part of the exercise of import/pest risk analysis, the competent authority of Seychelles (NBA) identified a few pests of regulated/quarantine concern, **Refer to Annex 1 – P22 to P29.**

Consequently, the appropriateness of existing risk management measures was evaluated during the mission to determine if alternative, additional or new measures are effectively implemented and/or required to facilitate safe trade of the requested commodities.

Estimates for the probability of entry, the probability of establishment and the probability of spread were combined to give an overall estimate for 'entry, establishment and spread potential'.

This is the overall likelihood that a quarantine pest will enter Seychelles as a result of trade in plants and plant products distributed in a viable state to a suitable host, establish in that area and subsequently spread within Seychelles.

Risk management procedures should be selected to meet the identified risk.

Risk management procedures can be identified and selected so that the principle of minimum impact is respected, therefore in relevant and appropriate cases a risk management option can be selected that addresses the highest risk pest thereby removing the risk of introduction of all other pests in the pathway.

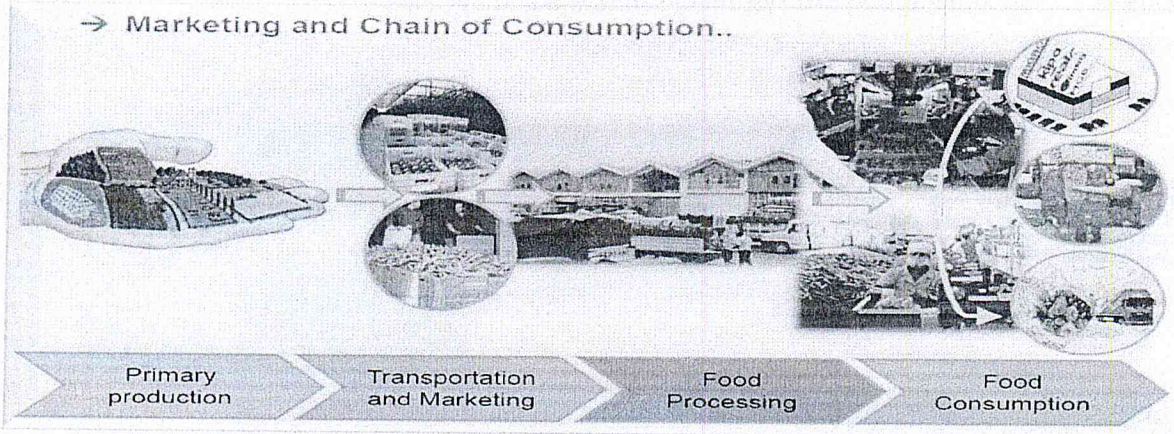
9. GENEL ENTEGRE TEDBİRLER VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞARTLARI

9a. Entegre tedbirler

İhracatçı ülkenin NPPO'su genel entegre tedbirlere uygun bir üretim ve/veya paketlenme tesisini onaylayabilir. Onaylanan tesislerin kaydının tutulması talep halinde Seyşeller Ulusal Biyogüvenlik Ajansına (NBA) gönderilebilecek bir listenin tutulmasına alternatif olarak düşünülebilir. Aşağıdaki unsurlar Türkiye'nin NPPO'su tarafından göz önünde bulundurulmalıdır:

- Üretim yerinin güncel planı.
- Üretim, işlem, elleçleme ve depolama kayıtları.
- Zararlı tespiti ve kontrolü konusunda iyi bir bilgi birikimine sahip bir bitki koruma uzmanı.
- İhracatçı ülkenin NPPO'su ile iletişim için atanmış bir iletişim yetkilisi.
- Gerekli zaman ve ihracatçı ülkenin NPPO'su tarafından verilen bilgi ve protokollere göre iletişim yetkilisi tarafından bitki ürünlerinin ve üretim yerlerinin incelenmesi.
- Bulunan zararlıların tanımı ve yapılan düzeltici faaliyetler dahil olmak üzere inceleme kayıtları.
- Gerekliğinde zararlıya özel risk yönetimi tedbirleri ve bu tedbirlerin dokümantasyonu.
- İthalat ülkesinde düzenlemeye tabi zararlıların görülmesi halinde ihracatçı ülkenin NPPO'suna bildirim gönderilmesi.
- Sıhhi ve hijyen sisteminin kurulması ve dokümantasyonu.

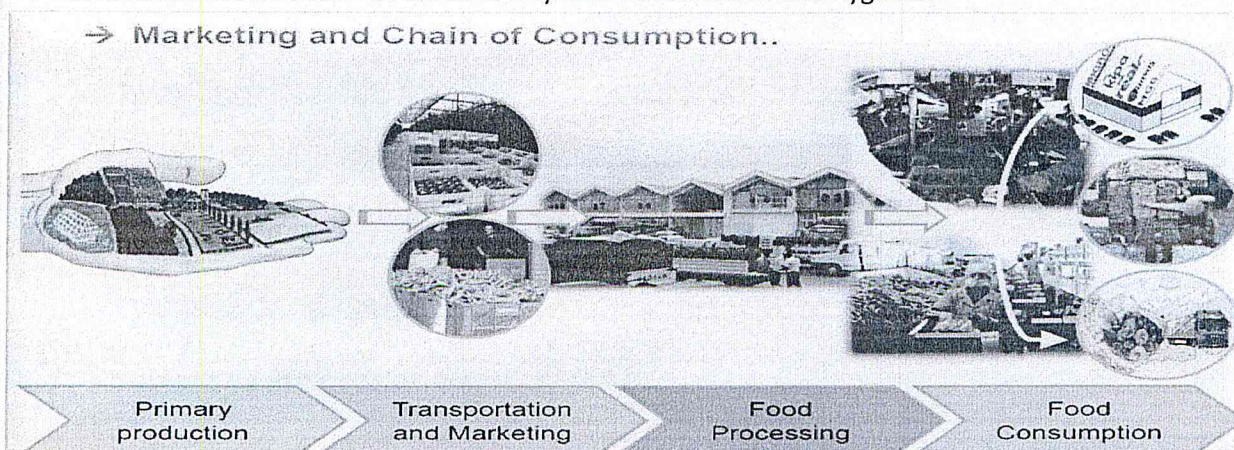
9. GENERAL INTEGRATED MEASURES AND PHYTOSANITARY REQUIREMENTS

9a. Integrated measures

The NPPO of the exporting country may approve a place of production and/or a packing facility that complies with general integrated measures. Register approved facilities is also an alternative as to maintain a list of these facilities which can also made available to the National Biosecurity Agency (NBA) of Seychelles upon request. The following elements should be considered by the NPPO of Turkish as part of the relevant information:

- ❖ Up-to-date plan of the place of production.
- ❖ Production, treatment, handling and storage records.
- ❖ Access to a plant protection specialist with a well-established working knowledge of pest identification and control.
- ❖ Designated contact person for communication with the NPPO of the exporting country.
- ❖ Examinations of plant products and places of production by designated personnel as necessary, at appropriate times and according to information and protocols provided by the NPPO of the exporting country.
- ❖ Records of examinations, including a description of pests found and corrective actions taken.
- ❖ Specific pest risk management measures where necessary and documentation of these measures.
- ❖ Notification of the NPPO of the exporting country if any pests regulated in the country of import are observed.
- ❖ Establishment and documentation of a system of sanitation and hygiene.

9b. Belirli zararlılarla ilgili durumlarda ek entegre tedbirler

Genel entegre tedbirlerin tespit edilen karantina zararlılarıyla bağlantılı riskleri engellemeye yeterli olmadığı durumlarda ihracatçı ülkenin NPPO'su ek entegre tedbirler düşünebilir. Seyşellerin yetkili otoritesi olan NBA aşağıdaki ek tedbirlerin bazılarını ya da hepsini isteyebilir.

Zararlı yönetim programı

Zararlı yönetim programı ihracatçı ülkenin NPPO'su tarafından onaylanan ve istilaları engellemek ya da zararlıları kontrol altına almak için tasarlanan prosedür ve süreçleri tanımlamalıdır. Bu program Türkiye'nin bitki sağlığı ithalat şartlarını da içermelidir.

Bitki koruma uzmanı

Sağlık, zararlı takibi ve zararlı kontrol tedbirlerinin talep edildiği şekilde uygulandığından emin olmak üzere zararlı tespiti ve kontrolü konularında iyi bir bilgi birikimi olan bir uzman bulundurulmalıdır.

Bitki ve bitki ürünlerinin incelenmesi

Belirlenen yöntemlere göre atanmış personel tarafından düzenli olarak belirli zararlılara karşı üretim yeri / paketleme tesisinde bitki ve bitki ürünleri mutlaka teftiş edilmelidir ve buna göre düzeltici faaliyetler yapılmalıdır.

Paketleme ve nakliye

Bitki ve bitki ürünleri düzenlemeye tabi zararlıların istilasını önleyecek şekilde paketlenmelidir.

Paketleme materyalleri temiz ve zararlılardan arı olmalı ve bitki sağlığı ithalat şartlarını karşılamalıdır.

Bitkileri ve bitki ürünlerini taşımak için kullanılan araçlar yüklemeden önce incelenmeli ve temizlenmelidir.

Her bir parti mal, üretim yeri ve paketleme tesisi açısından izlenebilecek şekilde tespit edilmelidir.

İç denetimler

Üreticinin kılavuzuna uygun olduğundan emin olmak için iç denetimler yapılmalıdır. İç denetimler, kılavuzun ve uygulamanın ithalatçı ülkenin yetkili otoritesinin (NBA) şartlarını karşılayıp karşılamadığından emin olmak için yapılmalıdır. Herhangi bir kritik uygunsuzluk tespit edilirse Türkiye'nin NPPO'su derhal bilgilendirilmeli ve o tesisten Seyşeller'e gönderilen bütün mallar askıya alınmalıdır. İhracatçı ülkenin NPPO'sunun denetimi altında gerekli düzeltici faaliyetler hemen gerçekleştirilmelidir. İhracata ancak NPPO'nun Türkiye'nin bitki sağlığı şartlarını yerine getirdiğine karar vermesi halinde devam edilebilir.

Kayıtlar

Güncel kayıtlar tutulmalı ve ihracatçı ülkenin NPPO'suna ve talep halinde Seyşeller'in NBA'sına gönderilmelidir.

9b. Additional integrated measures in situations related to specific pests

In situations where general integrated measures alone are not sufficient to prevent the risk associated with the identified quarantine pests, the NPPO of the exporting country should consider additional integrated measures. NBA as the competent authority of Seychelles responsible for phytosanitary/plant health may require some or all of the following additional measures.

Pest management program

The pest management program should describe procedures or processes approved by the NPPO of the exporting country and are designed to either prevent infestations or control pests. It should include a description of Turkish phytosanitary import requirements.

Plant protection specialist

A specialist with a well-established working knowledge of pest identification and control should be available to ensure that sanitation, pest monitoring and pest control measures are implemented as requested for the process.

Examination of plants and plant products

Plants and plant products at the place of production / packing facility should be examined for the presence of specific pests on a regular schedule by designated personnel according to established methods, and corrective actions should be applied as necessary.

Packaging and transportation

Plants and plant products should be packed in a manner that prevents infestation by regulated pests.

Packaging material should be clean and free of pests, and meet the phytosanitary import requirements.

Conveyances used to move plants and plant products should be examined and cleaned as necessary prior to loading.

Each lot in a consignment should be identified in a way that can be traced back to the place of production and packing facility.

Internal audits

Internal audits should be conducted to ensure that the producer is in compliance with its manual. Internal audits should focus on whether the manual and its implementation meet the requirements of the competent authority (NBA) of the importing country.

If any critical non-conformity is detected, the NPPO of Turkey must be notified and all exports to Seychelles from that facility must be suspended. Immediate corrective actions should be taken under the supervision of the NPPO of the exporting country. Exports may only resume when the NPPO determines that Turkish phytosanitary requirements are being met.

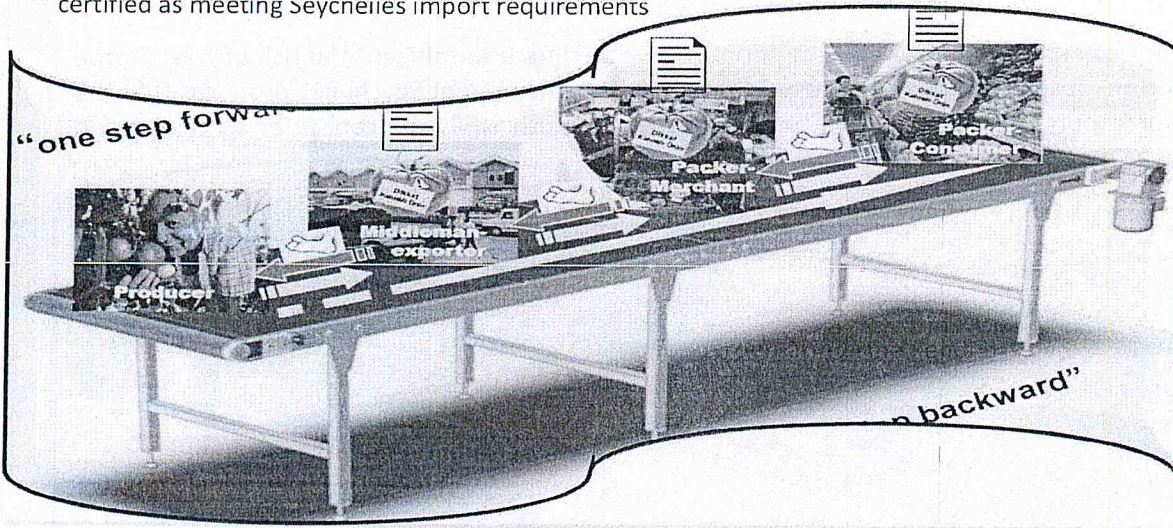
Records

Up-to-date records should be maintained and made available to the NPPO of the exporting country and to NBA of Seychelles upon request.

9c. Bitki Sağlığı Şartları

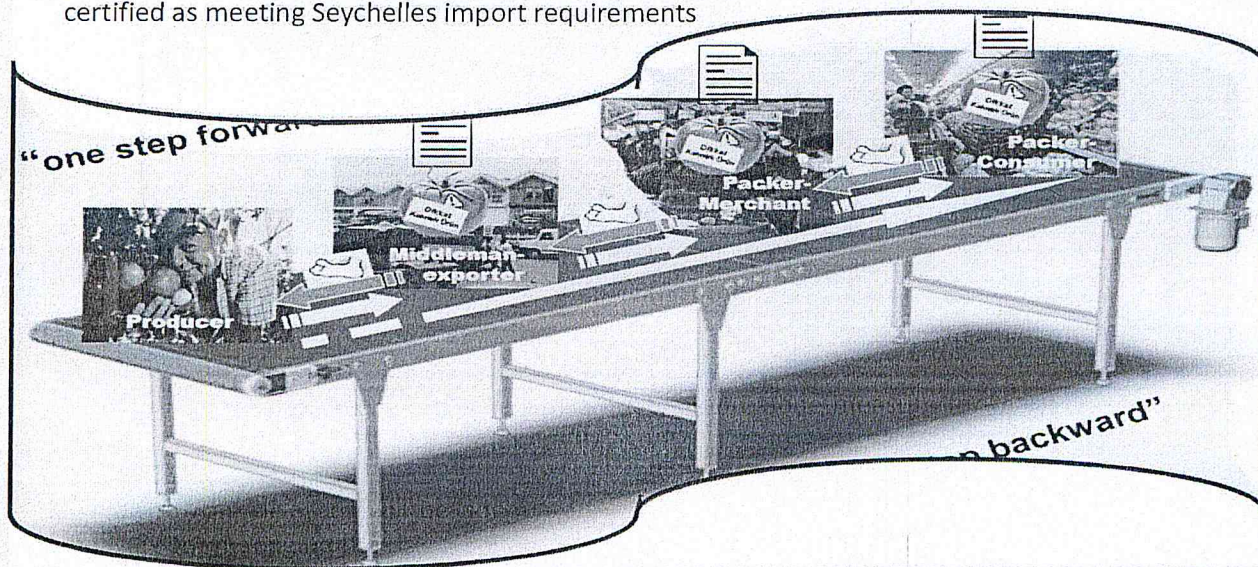
- İhracatçı ülkenin (NPPO) yetkili otoritesi tarafından zararlıdan arındırılmış bir bölgenin oluşturulması ve kullanımı, belirli zararlıların ihraç edilen bitki ürünleri açısından üretim alanında bulunmamasını sağlayacaktır. Bu, ürünlerin ithalatçı ülkeye girmesini kolaylaştıracak ve belirli şartlar karşılandığı takdirde ek bitki sağlığı tedbirlerinin alınması ihtiyacını ortadan kaldıracaktır.
- Bölge serbestisi, Türkiye’de bulunan ancak Seyşeller’de bulunmayan potansiyel karantina/düzenlemeye tabi zararlı ve hastalık olarak özetlenen ve Zararlı Risk Analizi sırasında tespit edilen farklı zararlı ve hastalıkların barındırdığı riski yönetmek üzere uygulanabilecek bir tedbirdir. **Bkz. Ek 1.** Dolayısıyla, bu ürünlerin (Meyve ve Sebzeler) Türkiye’den Seyşeller’e ithalatı Seyşeller’in **BİTKİ VE BİTKİ ÜRÜNLERİ İÇİN İTHALAT ŞARTLARI/KOŞULLARINA** uymak zorundadır. **Bkz. Ek 2 – Sayfa 30’dan Sayfa 33’e kadar.**
- Zararlılardan arındırılmış bölgelerin ya da zararlılardan arındırılmış üretim alanlarının oluşturulmasıyla ilgili şartlar ISPM No. 4: *zararlılardan arındırılmış bölgeler* (FAO 1995) ve ISPM No. 10: *zararlılardan arındırılmış üretim alanları ve zararlılardan arındırılmış üretim sahalarının oluşturulmasına yönelik şartlarda* (FAO 1999) belirtilmiştir.
- Böcek zararlıları riskinin yönetilmesi için **canlı böceklerden arındırma** kendi başına yeterli bir tedbir olabilir, **Bkz. Ek 1 – Sayfa 22’den Sayfa 29’a kadar.**
- Tespit için **hastalıklardan arındırma** yeterli olabilir ve tespit edilen hastalık risklerinin yönetimi için tek başına uygun olabilir, **Bkz. Ek 1 – Sayfa 22’den Sayfa 29’a kadar.**
- Çöp ya da toprak kaynaklı zararlı riskinin azaltılması için **toprak ve dış kaynaklı materyallerden arındırma** yeterli olacaktır. Muayene (ihracat öncesi muayene) – Seyşeller NBA, Seyşeller’e ihraç edilecek malların ihracattan önce Türk NPPO yetkilileri tarafından tefti edilmesini ve Seyşeller’in ithalat şartlarını karşıladığını tasdik etmesini önermektedir.

certified as meeting Seychelles import requirements

9c Phytosanitary Requirements

- ❖ The establishment and use of a pest free area by the competent authority of the exporting country (NPPO) provides assurance that specific pests are not present in the production area for plant products being exported. This facilitates the commodity's entry into the importing country, without the need for an application of additional phytosanitary measures, when certain requirements are met.
- ❖ Area freedom is a measure that might be applied to manage the risk posed the different pests and diseases identified during the Pest Risk Analysis and summarized as potential quarantine/regulated pests and diseases present in Turkey and not in Seychelles **Refer to Annex 1.**, therefore importation of these crops (Fruits and Vegetables) from Turkey to Seychelles will have to comply with the **IMPORT REQUIREMENTS/CONDITIONS FOR PLANTS AND PLANT PRODUCTS** of the importing country, Seychelles, **Refer to Annex 2 – P30 to P33.**
- ❖ The requirements for establishing pest free areas or pest free places of production are set out in ISPM No. 4: *Establishment of pest free areas* (FAO 1995) and ISPM No. 10: *Requirements for the establishment of pest free places of production and pest free production sites* (FAO 1999).
- ❖ **Freedom from live insects** can be an appropriate stand-alone measure for managing the risk of insect pests identified, **Refer to Annex 1 – P22 to P29**
- ❖ **Freedom from diseases** will be adequate for detection and can be an appropriate stand-alone measure for managing the risk of diseases identified, **Refer to Annex 1 – P22 to P29.**
- ❖ **Freedom from soil and extraneous material** will be adequate to mitigate the risk of trash-borne or soil-borne pests. Inspection (pre-export inspection) – The NBA of Seychelles proposes that the goods for export to Seychelles will be inspected by Turkish NPPO officers prior to export and certified as meeting Seychelles import requirements

9d. Ek beyanlar

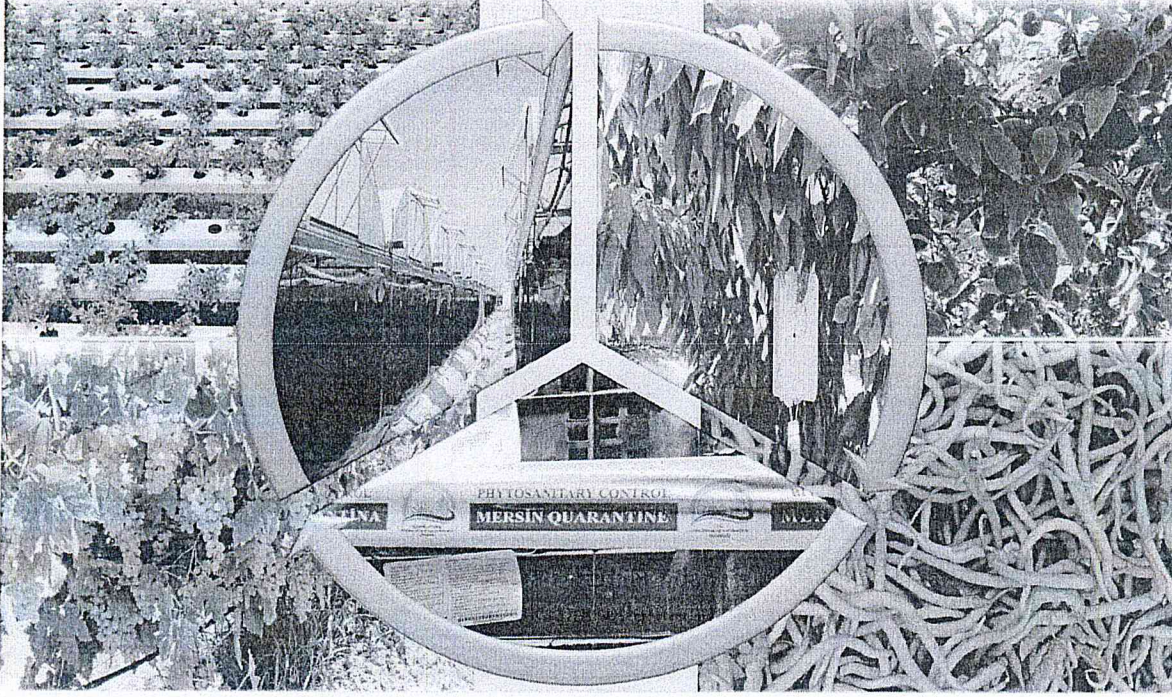
İşlemler

Nakliye öncesi detayların net bir şekilde belirtilmesi ve/veya bilgilendirilmesi gerekir.

Bütün materyaller topraktan, toprakla bağlantılı maddelerden ve bitki kalıntılarından arındırılmış olması gerekir.

Bütün materyaller düzenlemeye tabi/karantina zararlılarından ve hastalıklardan ari olmalıdır.

Taze sebze ve meyveleri paketlemek ve taşımak için kullanılan konteynırlar düzenlemeye tabi bitki zararlıları riskini ortadan kaldıracak şekilde temizlenmeli ve organik madde, toprak ve/veya toprakla bağlantılı maddelerden arındırılmış olmalıdır.

İhracatçı ülkenin NPPO'sunun sorumlulukları

- Seyşeller'in ithalat şartlarının ticari üreticilere, kayıtlı yetiştiricilere, paketleyicilere ve/veya ihracatçı ülkenin ihracatçılarına bildirilmesi,
- Entegre tedbirler ve sistem bazlı programın şartlarının belirlenmesi ve oluşturulması,
- Üretim ve paketleme tesislerinin onaylanması ve kaydedilmesi (mümkünse)
- Sistem bazlı programın gözetlenmesi ve dış denetimlerin yapılması,
- Seyşeller'e ihraç edilen bütün bitki ürünlerinin ülkenin bitki sağlığı şartlarına uymasını sağlamak üzere bitki sağlığı sertifikasyonunun yapılması,
- Kayıtlı tesisler listesi ve her türlü askıya alma bildirimi dahil olmak üzere Seyşeller'in yetkili otoritesine (NBA) ihracat programının verilmesi,
- Seyşeller'in yetkili otoritesinin (NBA) karantina/düzenlemeye tabi zararlılar hakkında ve ihracatçı ülkenin zararlı statüsü hakkında bilgilendirilmesi.

9d. Additional declarations

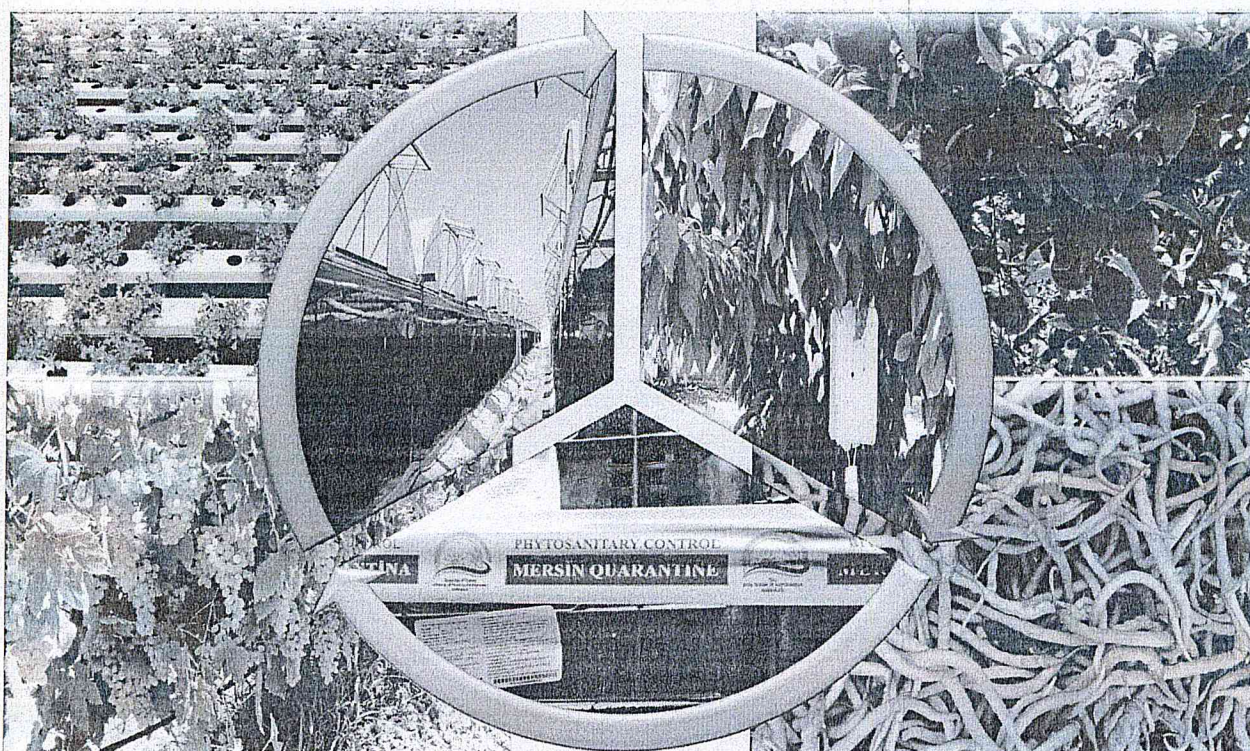
Treatments

Details of pre-shipment need to be clearly stated and/or informed

All material must be free from soil, soil-related matter and plant debris.

All material must be free from regulated/quarantine pests and diseases

The containers used to package and transport fresh fruit and vegetables must be cleaned in a manner that addresses risks from regulated plant pests and removes all organic matter, soil and/or soil-related matter.

Responsibilities of the exporting country's NPPO

- Communicate Seychelles import requirements to commercial growers, registered producers, packers exporters and/or exporters of the exporting country.
- Develop and set up requirements for the integrated measures and systems approach program.
- Approve and register places of production and packing facilities (if applicable)
- Provide oversight of the systems approach program and conduct external audits, as required
- Carry out phytosanitary certification to attest that all plant products exported to Seychelles comply with the country phytosanitary import requirements
- Provide Seychelles competent authority (NBA) with information on the export program, including a list of registered facilities and notification of any suspensions
- Notify Seychelles competent (NBA) of quarantine/regulated pests and changes in pest status in the exporting country

10. SONUÇ

Her bir zararlının risk potansiyelini tahmin edebilmek için giriş ve giriş ihtimali sonuçlarının kümülatif risk derecelendirmesi özetlenmiştir.

Bu taslak I/PRA'da yer alan bulgular, konuyla ilgili bilimsel literatürün kapsamlı analizine ve taze meyve ve sebzelerin üretiminde ve Türkiye'deki karantina/bitki sağlığı konusunda yer alan uzmanlarla görüşmelere dayanmaktadır.

Taslak I/PRA hazırlanırken Seyşeller'in Biyogüvenlik Ajansı, Seyşeller'e ihraç edilmesi amaçlanan bütün ürünlerin Ulusal Zararlı raporlarını almıştır.

Seyşeller Biyogüvenlik Ajansı, bu taslak I/PRA'da yer alan risk yönetimi tedbirlerinin risk değerlendirmesinde yer alan zararlılara karşı uygun bir koruma seviyesi sağlayacağı kanaatindedir.

İhracatı amaçlanan malların teklif edilen listesiyle bağlantılı riskleri yönetebilmek için çeşitli risk yönetimi tedbirlerinin alınabileceği bilinmektedir ve Seyşeller'in NPPO'su (NBA) ihracatçı ülkenin (Türkiye) paydaşlarının sunabileceği diğer bütün tedbirleri de göz önünde bulunduracaktır.

I/PRA politikasının bulguları kapsamlı bir analiz ve bilimsel literatür ve/veya bilgiye dayanmaktadır. Bu süreçte Türkiye'den Seyşeller'e ihraç edilecek meyve ve sebze listesiyle bağlantılı bazı karantina/düzenlemeye tabi zararlılar tespit edilmiştir.

Seyşeller'in bitki sağlığı tedbirlerinin nihai amacı bitki sağlığını korumak ve Türkiye'den ithal edilmesi teklif edilen meyve ve sebzelerle bağlantılı olabilecek zararlıların ülkeye girişini engellemektir.

Seyşeller'in yetkili otoritesi (NBA) bu I/PRA politikasında bahsedilen risk yönetimi tedbirlerinin karantinaya alınabilecek zararlıların barındırdığı riskleri azaltmak için yeterli olduğunu düşünmektedir.

I/PRA ile ilgili yapılan bu misyon ziyareti aynı zamanda ihraç edilen ürünlerin üretimden nakliyyeye kadarki zincirde güvenli ticareti sağlayacak ve/veya kolaylaştıracak şekilde risk yönetimi tedbirlerini ve altyapısını da gözden geçirmiştir.

Yoldaki karantina/düzenlemeye tabi zararlılar riskini yönetmek için alınan bitki sağlığı tedbirleri arasında hasat öncesi ve sonrası zararlı kontrol faaliyetleri, düzenleyici/resmi faaliyetler ve bitki sağlığı teftiş ve sertifika uygulamaları bulunmaktadır.

Mümkün olduğu yerlerde, teklif edilen ve/veya tavsiye edilen bitki sağlığı tedbirleri uluslararası standartlara, Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesine (IPPC) ve Seyşeller'in Sıhhi ve Bitki Sağlığı Tedbirlerinin uygulanmasına yönelik WTO Anlaşması (SPS Anlaşması) çerçevesindeki yükümlülüklerine uygun hale getirilmiştir.

Uluslararası anlaşmalar ve çoğu standart Seyşeller'in "Hayvan ve Bitki Biyogüvenliği Yasası, 2014" isimli Ulusal Biyogüvenlik Yasası tahtında belirtilmiştir.

Ulusal Biyogüvenlik Ajansı (NBA) olarak yetkilendirilen Seyşeller yetkili otoritesi hem Seyşeller hükümetine hem de Türkiye Cumhuriyeti'nin yetkili kurumlarına ve ayrıca bu I/PRA'nın hazırlanmasında katkısı bulunan bütün çiftçi ve özel sektör temsilcilerine ve iki ülke arasında güvenli ticaretin tesis edilmesine katkı sağlayan bütün taraflara teşekkürü bir borç bilmektedir.

Seyşeller'in NBA'sı bu süreçte bütün düzenleyici kuruluşlara, çiftçilere/yetiştiricilere ve paydaşlara başarı dilerken diğer teknik alanlarda da görmeyi ümit ettiğimiz iki ülke arasındaki sağlıklı iş birliğinin devamını temenni etmektedir.

10. CONCLUSION

To estimate the pest risk potential for each pest, the cumulative risk rating for the consequences of introduction and likelihood of introduction is summed.

The findings of this draft I/PRA are based on a comprehensive analysis of relevant scientific literature and discussions with experts in the production of fresh fruits and vegetables and quarantine/phytosanitary or plant health in Turkey.

In the course of preparing the draft I/PRA, Biosecurity Seychelles received submissions of the National Pest of all the products initiated for exportation to Seychelles.

Biosecurity Seychelles considers that the risk management measures proposed in this draft I/PRA will provide an appropriate level of protection against the pests identified in the risk assessment.

Various risk management measures may be suitable to manage the risks associated with the proposed lists of commodities targeted for export and Seychelles NPPO (NBA) will consider any other measures suggested by stakeholders in the exporting country (Turkey) that provide equivalence.

The findings of this I/PRA policy are based on a comprehensive analysis and reference of the scientific literature and/or information. This exercise has identified some pests of quarantine/regulated concern that are associated with the proposed list of fruits and vegetables to be exported from Turkey to Seychelles.

The ultimate goal of Seychelles's phytosanitary measures is to protect plant health and prevent the introduction of identified quarantine/regulated pests associated with the proposed list of fruits and vegetables from Turkey.

The competent authority of Seychelles (NBA) considers that the risk management measures proposed in this I/PRA policy are adequate to mitigate the risks posed by the identified pests of quarantine concern.

The mission conducted in relation to the exercise of I/PRA also looks at the existing risk management measures and infrastructure in place to ensure and/or facilitate safe trade of exported products within the chain from production to shipment.

Phytosanitary measures to manage the risk of the quarantine/regulated pests on the pathway include the use of pre-and post-harvest pest control activities, regulatory/official activities and phytosanitary inspection and certificate

Where possible, the proposed and/or recommended phytosanitary measures are aligned with international standards, International Plant Protection Convention (IPPC) guidelines, and recommendations as per Seychelles's obligations under WTO Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures (SPS Agreement).

The international agreement and most of the standards are made provision under the Seychelles National Law for Biosecurity designated as "Animal and Plant Biosecurity, Act 2014".

The the competent authority of Seychelles designated as the National Biosecurity Agency (NBA) would like to thanks both the government Seychelles and the responsible institution of Turkish Government as well as the farmers and private sectors in supporting this initiative of I/PRA and official visit in order to ensure safe trade between the two countries.

The NBA of Seychelles wish all the regulatory institutions, farmers/growers and stakeholders the best in this endeavour and the healthy bilateral cooperation between the two countries that can be risen in other technical areas

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

EK 1.

TÜRKİYE'DE BULUNAN ANCAK SEYŞELLER'DE BULUNMAYAN POTANSİYEL KARANTİNA/DÜZENLEMeye TABİ
ZARARLILARIN PRA SONUCU

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLER	Ekonomik Etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk Yüksek Orta Düşük	Yönetim Seçeneği
	Turunçgil										
1	<i>Cacoecimorpha pronubana</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
2	<i>Chrysomphalus aonidum</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
3	<i>Dendroctonus micans</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
4	<i>Dryocosmus kuriphilus</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
5	<i>Ips acuminatus</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
6	<i>Ips curvidens</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
7	<i>Ips sexdentatus</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
8	<i>Ips typographus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
9	<i>Lopholeucaspis japonica</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
10	<i>Lymantria monacha</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
11	<i>Pammene fasciana</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
12	<i>Pissodes castaneus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
13	<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
14	<i>Eutetranychus orientalis</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
15	<i>Phytonemus pallidus</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
16	<i>Aphelenchoides besseyi</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
17	<i>Aphelenchoides fragariae</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
18	<i>Globodera pallida</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
19	<i>Globodera rostochiensis</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
20	<i>Heterodera fici</i> <i>Meloidogyne spp.</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
21	<i>Apple proliferation phytoplasma</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
22	<i>Apricot chlorotic leafroll phytoplasma</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
23	<i>Pear decline phytoplasma</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet

ALP Yeminli Tercüme Bürosu
Translation Office БИРО ПЕРЕВОДОВ
Übersetzung Büro
Tahrikazan Mah. Ömer Mellî İş Merk. No: 1/10
Tel: +90242 247 95 68 ANTALYA
Tax No: 091 049 9943

11. ANNEX 1. PRA RESULT OF POTENTIAL QUARANTINE/REGULATED PESTS PRESENT IN TURKEY AND NOT PRESENT IN SEYCHELLES

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Economic Impact (H,M, L)	Potential Quarantine Pest/NQ	Pathway	Entry	Establish	Spread	Economic	Quarantine Pest	Risk High Med Low	Management option
	Citrus										
1	<i>Cacoecimorpha pronubana</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
2	<i>Chrysomphalus aonidum</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
3	<i>Dendroctonus micans</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
4	<i>Dryocosmus kuriphilus</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
5	<i>Ips acuminatus</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
6	<i>Ips curvidens</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
7	<i>Ips sexdentatus</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
8	<i>Ips typographus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
9	<i>Lopholeucaspis japonica</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
10	<i>Lymantria monacha</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
11	<i>Pammene fasciana</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
12	<i>Pissodes castaneus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
13	<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
14	<i>Eutetranychus orientalis</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
15	<i>Phytonemus pallidus</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
16	<i>Aphelenchoides besseyi</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
17	<i>Aphelenchoides fragariae</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
18	<i>Globodera pallida</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
19	<i>Globodera rostochiensis</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
20	<i>Heterodera fici</i> <i>Meloidogyne spp.</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
21	<i>Apple proliferation phytoplasma</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
22	<i>Apricot chlorotic leafroll phytoplasma</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
23	<i>Pear decline phytoplasma</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLER	Ekonomik etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk Yüksek Orta Düşük	Yönetim Seçeneği
	Marul										
1	<i>Bremia lactucae</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
2	<i>Pseudomonas cichorii</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
3	<i>Tomato spotted wilt virus(TSWV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
4	<i>Lettuce mosaic virus(LMV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
5	<i>Mirafiori lettuce vein virus (MiLBVV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
6	<i>Beet western yellow (BWYV)</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
7	<i>Phytomyza horticola</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
8	<i>Autographa gamma Linn.</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
9	<i>Uroleucon cichorii</i> Coch.	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
10	<i>Acyrtosiphon lactucae</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
11	<i>Acyrtosiphum lactucae</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
12	<i>Macrosiphum euphorbia</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
13	<i>Nasonovia ribisnigri</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
14	<i>Rhopalosiphum nymphaeae</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
15	<i>Mamestra brassicae</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Economic Impact (H,M, L)	Potential Quarantine Pest/NQ	Pathway	Entry	Establish	Spread	Economic	Quarantine Pest	Risk High Med Low	Management option
	Lettuce										
1	<i>Bremia lactucae</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
2	<i>Pseudomonas cichorii</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
3	<i>Tomato spotted wilt virus(TSWV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
4	<i>Lettuce mosaic virus(LMV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
5	<i>Mirafiori lettuce vein virus (MiLBVV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
6	<i>Beet western yellow (BWYV)</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
7	<i>Phytomyza horticola</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
8	<i>Autographa gamma Linn.</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
9	<i>Uroleucon cichorii Coch.</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
10	<i>Acyrtosiphon lactucae</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
11	<i>Acyrtosiphum lactucae</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
12	<i>Macrosiphum euphorbia</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
13	<i>Nasonovia ribisnigri</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
14	<i>Rhopalosiphum nymphaeae</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
15	<i>Mamestra brassicae</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLER	Ekonomik Etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk Yüksek Orta Düşük	Yönetim Seçeneği
Üzüm											
1	<i>Lobesia botrana</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
2	<i>Asymmetrasca spp (=Empoasca)</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
3	<i>Arboridia spp(=Erythroneura)</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
4	<i>colomerus spp (=Eriophyes)</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
5	<i>Calepitrimerus vitis</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
6	<i>Viteus vitifolii</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
7	<i>Parthenolecanium corni</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
8	<i>Klapperichicen viridissima</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
9	<i>Otiorhynchus scitus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
10	<i>Otiorhynchus peregrinus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
11	<i>Otiorhynchus sulcatis</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
12	<i>Otiorhynchus aurifer</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
13	<i>Otiorhynchus anatolicus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
14	<i>Otiorhynchus ligustici</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
15	<i>Otiorhynchus turca</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
16	<i>Otiorhynchus carceli</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
17	<i>Otiorhynchus rugosostriatus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
18	<i>Magamecus shevketi</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
19	<i>Megamecus albomarginatus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
20	<i>Polyphylla fullo</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
21	<i>Polyphylla olivieri</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
22	<i>Polyphylla turkmenoglui</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
23	<i>Theresimima ampelophaga</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
24	<i>Rubiothrips vitis</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
25	<i>Myctererothrips tschirkunae</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
26	<i>Drepanothrips reuteri</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
27	<i>Phomopsis viticola</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
28	<i>Plasmopara viticola</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
29	<i>Elsinoe ampelina</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
30	<i>Erysiphe necator</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
31	<i>Stereum hirsutum</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
32	<i>Phellinus igniarius</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
33	<i>Phaeoacremonium Aleophilum</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Economic Impact (H,M, L)	Potential Quarantine Pest/NQ	Pathway	Entry	Establish	Spread	Economic	Quarantine Pest	Risk High Med Low	Management option
Grapes											
1	<i>Lobesia botrana</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
2	<i>Asymmetrasca spp (=Empoasca)</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
3	<i>Arboridia spp(=Erythroneura)</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
4	<i>colomerus spp (=Eriophyes)</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
5	<i>Calepitrimerus vitis</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
6	<i>Viteus vitifolii</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
7	<i>Parthenolecanium corni</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
8	<i>Klapperichicen viridissima</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
9	<i>Otiorynchus scitus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
10	<i>Otiorynchus peregrinus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
11	<i>Otiorynchus sulcatis</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
12	<i>Otiorynchus aurifer</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
13	<i>Otiorynchus anatolicus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
14	<i>Otiorynchus ligustici</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
15	<i>Otiorynchus turca</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
16	<i>Otiorynchus carceli</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
17	<i>Otiorynchus rugosostriatus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
18	<i>Magamecus sheveti</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
19	<i>Megamecus albomarginatus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
20	<i>Polyphylla fullo</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
21	<i>Polyphylla olivieri</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
22	<i>Polyphylla turkmenoglui</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
23	<i>Theresimima ampelophaga</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
24	<i>Rubiothrips vitis</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
25	<i>Myctererothrips tschirkunae</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
26	<i>Drepanothrips reuteri</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
27	<i>Phomopsis viticola</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
28	<i>Plasmopara viticola</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
29	<i>Elsinoe ampelina</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
30	<i>Erysiphe necator</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
31	<i>Stereum hirsutum</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
32	<i>Phellinus igniarius</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
33	<i>Phaeoacremonium aleophilum</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLER	Ekonomik Etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk Yüksek Orta Düşük	Yönetim seçeneği
	Üzüm (Devam)										
34	<i>Phaeomoniella chlamydospora</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
35	<i>Phaeomoniella chlamydos</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
36	<i>Phaeomoniella sclyti</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
37	<i>Rhizobium vitis</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
38	<i>Agrobacterium vitis</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
39	<i>Xylophilus ampelinus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
40	<i>Grapevine fanleaf nepovirus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
41	<i>Grapevine leafroll</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
42	<i>Grapevine stem pitting</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
43	<i>Xiphinema index</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
44	<i>Xiphinema italie</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
45	<i>Tylenchulus semipenetrans</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLERİ	Ekonomik Etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk Yüksek Orta Düşük	Yönetim Seçeneği
	Biber (Capsicum+HotChili)										
1	<i>Tomato spotted wilt virus</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
2	<i>Potato virus Y</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
3	<i>Tobacco etch virus</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
4	<i>Alfalfa mosaic virus</i>	Düşük	?	?	?	?	?	?	?	Düşük	?
5	<i>Pepper Mild Mottle virus</i>	Düşük	?	?	?	?	?	?	?	Düşük	?
6	<i>Botryotinia fuckeliana</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
7	<i>Phytophthora nicotianae</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
8	<i>Trialeurodes vaporariorum</i>	Düşük	?	?	?	?	?	?	?	Düşük	?
9	<i>Aculops lycopersici</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
10	<i>Asphondylia capsici</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
11	<i>Polyphagotarsonemus latus</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
12	<i>Asphondylia capparidis</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Economic Impact (H,M, L)	Potential Quarantine Pest/NQ	Pathway	Entry	Establish	Spread	Economic	Quarantine Pest	Risk High Med Low	Management option
Grapes (Cont)											
34	<i>Phaeomoniella chlamydospora</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
35	<i>Phaeomoniella chlamydos</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
36	<i>Phaeomoniella sclyti</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
37	<i>Rhizobium vitis</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
38	<i>Agrobacterium vitis</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
39	<i>Xylophilus ampelinus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
40	<i>Grapevine fanleaf nepovirus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
41	<i>Grapevine leafroll</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
42	<i>Grapevine stem pitting</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
43	<i>Xiphinema index</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
44	<i>Xiphinema italie</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
45	<i>Tylenchulus semipenetrans</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Economic Impact (H,M, L)	Potential Quarantine Pest/NQ	Pathway	Entry	Establish	Spread	Economic	Quarantine Pest	Risk High Med Low	Management option
Peppers (Capsicum+HotChili)											
1	<i>Tomato spotted wilt virus</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
2	<i>Potato virus Y</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
3	<i>Tobacco etch virus</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
4	<i>Alfalfa mosaic virus</i>	Low	?	?	?	?	?	?	?	Low	?
5	<i>Pepper Mild Mottle virus</i>	Low	?	?	?	?	?	?	?	Low	?
6	<i>Botryotinia fuckeliana</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
7	<i>Phytophthora nicotianae</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
8	<i>Trialeurodes vaporariorum</i>	Low	?	?	?	?	?	?	?	Low	?
9	<i>Aculops lycopersici</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
10	<i>Asphondylia capsici</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
11	<i>Polyphagotarsonemus latus</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
12	<i>Asphondylia capparisi</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLER	Ekonomi Etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk Yüksek Orta Düşük	Yönetim Seçeneği
	Domates										
1	<i>Purenochaeta lycopersici</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
2	<i>Purenochaeta terrestris</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
3	<i>Botryotinia fuckeliana</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
4	<i>Fulvia fulva</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
5	<i>Verticillium albo-atrum</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
6	<i>Oidiopsis taurica Scalia</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
7	<i>Oidium neolycopersici L</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
8	<i>Oidium lycopersici</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
9	<i>Colletotrichum coccodes</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
10	<i>Pseudomonas viridiflava</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
11	<i>Candidatus Phytoplasmas solani</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
12	<i>Tomato mosaic virus (ToMV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
13	<i>Tomato spotted wilt virus (TSWV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
14	<i>Tobacco mosaic virus (TMV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
15	<i>Tobacco necrosis virus (TNV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
16	<i>Tobacco etch virus (TEV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
17	<i>Potato spindle tuber viroid (PSTV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
18	<i>Potato virus Y (PVY)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
19	<i>Potato virus X (PVX)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
20	<i>Alfalfa mosaic virus (AMV)</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
21	<i>Aculops lycopersici</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
22	<i>Agriotes spp</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
23	<i>Aphis fabae</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
24	<i>Leptinotarsa decemlineata</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
25	<i>Liriomyza huidobrensis</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
26	<i>Liriomyza strigata</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
27	<i>Phytomyza horticola Goureau</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
28	<i>Spodoptera exigua</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
29	<i>Trialeurodes vaporariorum</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Economic Impact (H,M,L)	Potential Quarantine Pest/NQ	Pathway	Entry	Establish	Spread	Economic	Quarantine Pest	Risk High Med Low	Management option
Tomato											
1	<i>Pvrenochaeta lycopersici</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
2	<i>Pvrenochaeta terrestris</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
3	<i>Botryotinia fuckeliana</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
4	<i>Fulvia fulva</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
5	<i>Verticillium albo-atrum</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
6	<i>Oidiopsis taurica Scalia</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
7	<i>Oidium neolycopersici L</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
8	<i>Oidium lycopersici</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
9	<i>Colletotrichum coccodes</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
10	<i>Pseudomonas viridiflava</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
11	<i>Candidatus Phytoplasmas solani</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
12	<i>Tomato mosaic virus (ToMV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
13	<i>Tomato spotted wilt virus (TSWV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
14	<i>Tobacco mosaic virus (TMV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
15	<i>Tobacco necrosis virus (TNV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
16	<i>Tobacco etch virus (TEV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
17	<i>Potato spindle tuber viroid (PSTV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
18	<i>Potato virus Y (PVY)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
19	<i>Potato virus X (PVX)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
20	<i>Alfalfa mosaic virus (AMV)</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
21	<i>Aculops lycopersici</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
22	<i>Agriotes spp</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
23	<i>Aphis fabae</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
24	<i>Leptinotarsa decemlineata</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
25	<i>Liriomyza huidobrensis</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
26	<i>Liriomyza strigata</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
27	<i>Phytomyza horticola Goureaux</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
28	<i>Spodoptera exiqua</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
29	<i>Trialeurodes vaporariorum</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLER	Ekonomik Etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk Yüksek Orta Düşük	Yönetim Seçeneği
	Pathcan										
1	<i>Trialeurodes vaporariorum</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
2	<i>Agriotes sp</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
3	<i>Phytomyza horticola</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
4	<i>Tomato Spotted Wilt Virus</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
5	<i>Peziza sclerotiorum</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
6	<i>Sclerotinia libertiana</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
7	<i>Sclerotium varium</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
8	<i>Whetzelinia sclerotiorum</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLER	Ekonomik Etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk Yüksek Orta Düşük	Yönetim Seçeneği
	Hıyar										
1	<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
2	<i>Myiopardalis pardalina</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
3	<i>Aphis fabae</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
4	<i>Macrosiphum euhorbiae</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
5	<i>Polyphagotarsonemus latus</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
6	<i>Didymella bryoniae</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet

Yeminli Tercüme Bürosu
 Translation Office БЮРО ПЕРЕВОДОВ
 Übersetzung Büro
 Tahilpazarı Mah. Ömer Milli İş Merk. No: 1/10
 Tel: +90242 247 95 65 ANTALYA
 Tax No: 091 019 9943

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Economic Impact (H,M,L)	Potential Quarantine Pest/NQ	Pathway	Entry	Establish	Spread	Economic	Quarantine Pest	Risk High Med Low	Management option
Eggplant											
1	<i>Trialeurodes vaporariorum</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
2	<i>Agriotes sp</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
3	<i>Phytomyza horticola</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
4	<i>Tomato Spotted Wilt Virus</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
5	<i>Peziza sclerotiorum</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
6	<i>Sclerotinia libertiana</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
7	<i>Sclerotium varium</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
8	<i>Whetzelinia sclerotiorum</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Economic Impact (H,M,L)	Potential Quarantine Pest/NQ	Pathway	Entry	Establish	Spread	Economic	Quarantine Pest	Risk High Med Low	Management option
Cucumber											
1	<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
2	<i>Myiopardalis pardalina</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
3	<i>Aphis fabae</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
4	<i>Macrosiphum euhorbiae</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
5	<i>Polyphagotarsonemus latus</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
6	<i>Didymella bryoniae</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLER	Ekonomik Etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk (H,M,L)	Yönetim Seçeneği
Erik											
1	<i>Panonychus ulmi</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
2	<i>Bryobia rubrioculus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
3	<i>Cenopalpus pulcher</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
4	<i>Parthenolecanium corni</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
5	<i>Hoplocampa</i> spp.	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
6	<i>Aphis pomi</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
7	<i>Disaphis plantaginea</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
8	<i>Disaphis</i> spp.	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
9	<i>Pterochloroides persicae</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
10	<i>Hyalopterus pruni</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
11	<i>Archips rosanus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
12	<i>Archips xylosteanus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
13	<i>Phyllonorycter gerasimowi</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
14	<i>Stigmella malella</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
15	<i>Lyonetia clerkella</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
16	<i>Leucoptera scitella</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
17	<i>Zeuzera pyrina</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
18	<i>Euproctis chrysorrhoea</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
19	<i>Hyphantria cunea</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
20	<i>Stephanitis pyri</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
21	<i>Epidiaspis leperii</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
22	<i>Cydia funebrana</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
23	<i>Scolytus rugulosus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
24	<i>Scolytus amygdali</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
25	<i>Anarsia lineatella</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
26	<i>Anthonomus pomorum</i> L	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
27	<i>Anthonomus amygdali</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
28	<i>Hedya nubiferana</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
29	<i>Spilonota ocellana</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
30	<i>Epicometis (=Tropinota)hirta</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
31	<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
32	<i>Sphaerolecanium prunastri</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
33	<i>Plum Pox Virus (PPV)</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
34	<i>Prune dwarf ilarvirus(PDV)</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
35	<i>Taphrina pruni</i> (Fuck) Tul	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
36	Shot hole i mina a pophila (Lev.)	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
37	<i>Monilinia laxa</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
38	<i>Monilinia fructicola</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Economic Impact (H,M,L)	Potential Quarantine Pest/NQ	Pathway	Entry	Establish	Spread	Economic	Quarantine Pest	Risk (H,M,L)	Management option
	Plum										
1	<i>Panonychus ulmi</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
2	<i>Bryobia rubrioculus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
3	<i>Cenopalpus pulcher</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
4	<i>Parthenolecanium corni</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
5	<i>Hoplocampa spp.</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
6	<i>Aphis pomi</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
7	<i>Disaphis plantaginea</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
8	<i>Disaphis spp.</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
9	<i>Pterochloroides persicae</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
10	<i>Hyalopterus pruni</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
11	<i>Archips rosanus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
12	<i>Archips xylosteanus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
13	<i>Phyllonorycter gerasimowi</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
14	<i>Stigmella malella</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
15	<i>Lyonetia clerkella</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
16	<i>Leucoptera scitella</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
17	<i>Zeuzera pyrina</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
18	<i>Euproctis chrysorrhoea</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
19	<i>Hyphantria cunea</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
20	<i>Stephanitis pyri</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
21	<i>Epidiaspis leperii</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
22	<i>Cydia funebrana</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
23	<i>Scolytus rugulosus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
24	<i>Scolytus amygdali</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
25	<i>Anarsia lineatella</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
26	<i>Anthonomus pomorum</i> L	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
27	<i>Anthonomus amygdali</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
28	<i>Hedya nubiferana</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
29	<i>Spilonota ocellana</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
30	<i>Epicometis (=Tropinota)hirta</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
31	<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
32	<i>Sphaerolecanium prunastri</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
33	<i>Plum Pox Virus (PPV)</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
34	<i>Prune dwarf ilarvirus(PDV)</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
35	<i>Taphrina pruni</i> (Fuck) Tul	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
36	Shot hole i mina a pophila (Lév.)	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
37	<i>Monilinia laxa</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
38	<i>Monilinia fructicola</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes

İNGİLİZCEDEN TÜRKÇEYE TERCÜMEDİR

	ÜRÜN İSİMLERİ ve ZARARLI TÜRLER	Ekonomik Etki (H,M,L)	Potansiyel Karantina Zararlısı/NQ	Yol	Giriş	Oluşum	Yayılma	Ekonomik	Karantina Zararlısı	Risk (H,M,L)	Yönetim Seçeneği
Nar											
1	<i>Aphis punicae</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
2	<i>AonidieUa aurantii</i> (Maskell)	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
3	<i>Lepidosaphe s ulmi</i> (L.)	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
4	<i>Nilotaspis halli</i> (Green)	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
5	<i>Ceroplastes floridensis</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
3	<i>Planococcus ficus</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
7	<i>Cryptoblabes gnidiella</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
3	<i>Siphoninus phillyreae</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
9	<i>Zeuzera pyrina</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
10	<i>Carpophilus spp.</i>	?	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	?	Evet
11	<i>Bostrychus spp.</i>	?	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	?	Evet
12	<i>Coniella granati</i>	Orta	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Orta	Evet
13	<i>Eutypa lata</i>	Düşük	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Düşük	Evet
14	Proteobacteria	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
15	Gammaproteobacteria	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
16	Xanthomonadales	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
17	Xanthomonadaceae	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
18	<i>Pseudomonas savastanoi</i> pv. <i>savastanoi</i>	Yüksek	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Yüksek	Evet
19	Proteobacteria	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
20	Gammaproteobacteria	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
21	Pseudomonadales	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
22	Pseudomonaceae	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
23											

	CROP NAMES and PESTS SPECIES	Econo mic Impact (H,M, L)	Potential Quaranti ne Pest/NQ	Pathw ay	Entry	Establi sh	Sprea d	Econo mic	Quaranti ne Pest	Risk (H,M, L)	Manage ment option
	Pomegranate										
1	<i>Aphis punicae</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
2	<i>Aonidiella aurantii</i> (Maskell)	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
3	<i>Lepidosaphes ulmi</i> (L.)	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
4	<i>Nilotaspis halli</i> (Green)	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
5	<i>Ceroplastes floridensis</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
6	<i>Planococcus ficus</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
7	<i>Cryptoblabes gnidiella</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
8	<i>Siphoninus phillyreae</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
9	<i>Zeuzera pyrina</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
10	<i>Carpophilus spp.</i>	?	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	?	Yes
11	<i>Bostrychus spp.</i>	?	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	?	Yes
12	<i>Coniella granati</i>	Med	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Med	Yes
13	<i>Eutypa lata</i>	Low	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Low	Yes
14	Proteobacteria	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
15	Gammaproteobacteria	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
16	Xanthomonadales	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
17	Xanthomonadaceae	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
18	<i>Pseudomonas savastanoi</i> pv. <i>savastanoi</i>	High	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	High	Yes
19	Proteobacteria	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
20	Gammaproteobacteria	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
21	Pseudomonadales	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
22	Pseudomonaceae	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
23											

12. EK 2. BİTKİ VE BİTKİ ÜRÜNLERİ İÇİN İTHALAT ŞARTLARI/KOŞULLARI

ULUSAL BİYOGÜVENLİK AJANSI

BİTKİ BİYOGÜVENLİĞİ HİZMETLERİ

P.O. Box 464, Bel Air Complex, Victoria, Seyşeller Cumhuriyeti

Tel: (+248) 324000

E-mail: RStravens@nba.gov.sc ya da knancy@nba.gov.sc

Lütfen bütün yazışmaları CEO ile yapınız.

ceo@nba.gov.sc ya da mnaikenvic@gmail.com

RE: BİTKİ VE BİTKİ ÜRÜNLERİ İÇİN İTHALAT ŞARTLARI/KOŞULLARI

A. ÜRÜN TANIMI

Bu şart/koşul, İsrail'den Seyşeller'e ithalat için sertifikalandırılan bütün bitki ve bitki ürünleri için geçerlidir.

B. KALİTE VE KARANTİNA ZARARLILARI İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Bu şartın/koşulun amacı hasat, hazırlama, paketleme, depolama aşamalarından sonra Seyşeller'e nakliyeden önce karantina ve düzenlemeye tabi zararlılardan arı olan bitki ve bitki ürünlerinin kaliteli bir şekilde ithalatını sağlamaktır.

Bu hükümler, ihracatçı ülkenin uyması gereken ithalat şartlarını/koşullarını belirtmektedir. İthal ürünler Seyşeller'e gönderilmeden önce aşağıdaki şartlar/koşullar mutlaka karşılanmalıdır. Bitki ve bitki ürünleri aşağıdaki şekilde olmalıdır:

- Görünüşü taze, temiz ve düzenli
- Böcek zararlılarından ve hastalıklardan arı
- İkincil bönce zararlılarından ve hastalık belirtilerinden arı
- Eti etkileyen zararlı ve hastalıkların neden olduğu hasarlardan arı
- İkincil böcek zararlılarına ve hastalıklarına neden olabilecek morarma ve/veya kapsamlı kesiklerden arı
- Sağlam, hasarsız, temiz ve görünür yabancı maddelerden arı
- Aşırı dış nemlilikten ve her türlü yabancı koku ve/veya tattan uzak
- Mallarda yasaklı/kısıtlı tohumlar, toprak, hayvan ve bitki artığı ve diğer biyogüvenlik açısından riskli madde bulunmamalıdır.
- Her türlü toprak ve diğer üretim artıklarından arı
- Sağlam; çürüme ya da kötüleşme emaresi gösteren bitkiler ve bitki ürünleri hariç tutulmuştur.
- Her türlü bitki materyali topraktan, hastalık belirtilerinden ve diğer biyogüvenlikle ilgili harici kontaminasyondan arı olmalıdır
- Bitki materyali aile ve tür dahil olmak üzere botanik isimleriyle etiketlenmelidir. Kimliği belirsiz fidelik ürünleri, masrafları ithalatçıya ait olmak üzere imha edilecektir.
- İthal edilen bitkiler, bitki ürünleri ve diğer düzenlemeye tabi ürünler incelenmeli ve bitki hastalıklarından ve zararlılarından arı oldukları belgelenmelidir.

İhraç edilen bitkilerin ve bitki ürünlerinin aşağıdaki koşulları karşılayacak şekilde hazırlanması gerekmektedir:

- Nakliye ve elleçleme işlemlerine dayanabilmeli, ve
- Seyşeller'e iyi durumda varmalıdır.

12. ANNEX 2. IMPORT REQUIRMENTS/CONDITIONS FOR PLANTS AND PLANT PRODUCTS

NATIONAL BIOSECURITY AGENCY

PLANT BIOSECURITY SERVICES

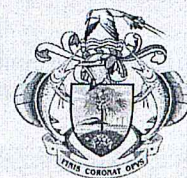
P.O. Box 464, Bel Air Complex, Victoria, Republic of Seychelles

Tel: (+248) 324000

E-mail: RStravens@nba.gov.sc or knancy@nba.gov.sc

Please address all correspondence to the Chief Executive Officer

ceo@nba.gov.sc or mnaikenvic@gmail.com

RE: IMPORT REQUIRMENTS/CONDITIONS FOR PLANTS AND PLANT PRODUCTS

A. DEFINITION OF PRODUCE

This requirement/condition applies to plants and plant products certified for importation from Israel to Seychelles

B. PROVISIONS CONCERNING QUALITY AND QUARNTINE/REGULATES PESTS

The purpose of the requirement/condition is to ensure quality importation of plants and plant products that are free from quarantine and regulated pests after harvesting, preparation, packing, storing and shipment to Seychelles.

The provisions are subjected to import requirements/conditions for compliance by the exporting country. The following requirements/conditions must be met prior to imports being landed in the Seychelles. The commodities of plants and plant products must be:

- fresh in appearance, clean and trimmed
- practically free from insect pests and diseases
- practically free from secondary insect pests and diseases injury
- free from damage caused by pests and diseases affecting the flesh
- free of bruising and/or extensive healed overcuts that can caused secondary insect pests and diseases injury
- intact, undamaged, sound clean and practically free of any visible foreign matter
- free of abnormal external moisture and any foreign smell and/or taste
- the goods must be clean and free of prohibited/restricted seeds, soil, animal and plant debris and other biosecurity risk materials
- practically free from all earth/soil or other growing medium
- sound; plants or plant products affected by rotting or deterioration is excluded
- All plant material must be free from soil, disease symptoms and other extraneous contamination of biosecurity concern
- Plant material must be labelled with botanical names including both genus and species
- Unidentified nursery stock is subject to export or destruction at cost to the importer
- The imported plants, plant p[roducts and other regulated articles must be treated and found free from plant diseases and insect pests

The development and the condition must be such as to enable the exported plants and plant products:

- to withstand transportation and handling, and
- to arrive in satisfactory condition in Seychelles

C. PAKETLEME

İhraç edilen bitkiler ve bitki ürünleri düzgün şekilde ve ürünü koruyacak şekilde paketlenmelidir. Paketin içinde kullanılan materyaller temiz olmalı ve herhangi bir iç ya da dış zarara neden olmayacak kalitede olmalıdır.

Paketler de asla yabancı bir madde bulunmamalıdır.

Aşağıdaki bilgiler, canlı bitkilerin, bitki soğanlarının, yumruların, yumru köklerin ve kesme bitkilerin etrafına sarılan materyallerle ilgilidir.

1. Ulusal Bitki Koruma Dairesi (NPPO), bitkilerin açık köklü ithal edilmesini tercih etmektedir, ancak Seyşeller'e nakliye sırasında bitkiye herhangi bir zarar gelmemesi için ambalaj materyali kullanılabilir.
2. Aşağıdaki ambalaj materyalleri, herhangi bir canlı böcek, toprak, dışkı, yasak ya da kısıtlı tohum, diğer bitki materyalleri, hayvan artığı ya da diğer biyogüvenlik açısından riskli materyal ile kirlenmemiş olmaları koşuluyla Seyşeller'e taşınacak bitkiler için kullanılabilir:

1	Karabuğday kabukları (<i>Fagopyrum esculentum</i>)	Plastik köpük
2	Karton	Talaş*
3	Selüloz dolgu	Kıyılmış temiz kâğıt
4	Kömür	Sentetik materyal
5	Nemli kâğıt	Talaş*
6	Granüle tıpa	Ahşap yünü*
7	Perlit	Vermikülit
8	Turba yosunu	Bataklık yosunu

- (*Not: Nakliye sırasında bu materyallerden tane sızması bitkilerin sağlığı ve sağ kalımı açısından zararlı olabilir.)
- Bitkiler, ambalaj materyallerine yapışmamalıdır; aksi takdirde ambalaj çıkarılırken bitkilere zarar gelebilir.
- Bütün ambalaj malzemeleri muayene anında çıkarılmalıdır.
- Ambalaj malzemelerinin bir kısmı geçici olarak bitki üzerinde kalabilir ve muayeneden sonra tekrar kapatılabilir. Bu materyaller, tütsüleme sırasında köklerin kurumaması için bitkinin etrafında kalabilir. Bu ambalaj materyalleri tütsünün içeriye girmesini engellememelidir. Herhangi bir kontaminasyon yoksa ve biyogüvenlik açısından herhangi bir risk yoksa tütsüleme sırasında ambalaj materyalleri kalabilir.
- Tütsüleme için aynen korunan ambalaj materyalleri, bitkiler giriş sonrası karantinaya alınmadan önce çıkarılmalı ve imha edilmelidir.

D. GENEL HÜKÜMLER

Bitkilerin, bitki ürünlerinin ve diğer düzenlemeye tabi ürünlerin Seyşeller'e ithal edilmesinden önce Ulusal Bitki Koruma Dairesi (NPPO) tarafından geçerli bir ithalat izni verilmelidir.

İhracattan önce bitkiler, bitki ürünleri ve diğer maddeler uygun prosedürlere göre Ulusal Bitki Koruma Dairesi (NPPO) tarafından muayene ya da test edilmelidir ve biyogüvenlik zararlılarından ve hastalıklarından ari olduğu tespit edilmelidir.

C. PACKAGING

The exported plants and plant products must be packed in such a way as to protect the produce properly. The materials used inside the package must be clean and of a quality such as to avoid causing any external or internal damage to the produce.

Packages must be free of all foreign matter.

The following information relates to material used as packaging around live plants, corms, bulbs, tubers and plant cuttings.

1.The National Plant Protection Office (NPPO) prefers that plants are imported bare rooted; however packing material can be used to help decrease the risk of damage to the plant during transport to Seychelles

2.The following packaging materials are acceptable media for transport of plant material to Seychelles as long as they are not contaminated with live insects, soil, faeces, prohibited or restricted seeds, other plant material, animal debris or other biosecurity risk material:

1	Buckwheat hulls (<i>Fagopyrum esculentum</i>)	Plastic foam
2	Cardboard	Sawdust *
3	Cellulose wadding	Shredded clean paper
4	Charcoal	Synthetic material
5	Damp paper	Wood shavings *
6	Granulated cork	Wood wool *
7	Perlite	Vermiculite
8	Peat moss	Sphagnum moss

•(*Note: Leaching of tannins from these materials during transit may be detrimental to the health and survival of plants.)

•Plants should not arrive established in the packaging media as this may cause severe damage to the plants when packaging is removed on inspection.

•All packing material must be removed at time of inspection.

•Part of the packaging material may be kept temporarily as loose packaging and be placed back around the roots of the plants after inspection. This material may remain around the plant to help prevent desiccation of roots during fumigation. Packaging must not prevent penetration of the fumigant. Packaging can only be kept to protect the plant during fumigation if there is no contamination or biosecurity risk material present on inspection.

•Any packaging retained for the fumigation treatment must be removed and destroyed prior to plants being established in post entry quarantine.

D. GENERAL PROVISIONS

Prior to the importation of plants, plant products and other regulated articles into Seychelles, a valid import permit issued by the National Plant Protection Office (NPPO) is required.

Prior to export, the plants, plant products or other regulated articles must be inspected or tested by the National Plant Protection Organization (NPPO) according to appropriate procedures and be considered free from biosecurity insect pests and diseases.

Bu şarta uygunluğu belgeleyebilmek için ithalatçı, bir Bitki Sağlığı Sertifikası üzerinde şunları kanıtlayabilmelidir: Beyan *"İşbu belge ile bitkilerin, bitki ürünlerinin ve diğer düzenlemeye tabi ürünlerin uygun resmi prosedürlere göre muayene ve/veya test edildiği ve ithal eden sözleşme tarafınca belirtilen karantina zararlılarından ari olduğu ve düzenlemeye tabi karantina-dışı zararlılar dahil olmak üzere ithalatçı sözleşme tarafınca belirtilen mevcut bitki sağlığı şartlarına uygun olduğu tasdik olunur."*

Seyşeller'in yetkili otoritesi (NPPO), bu bilginin doğruluğu ya da tamlığı ile ilgili herhangi bir garanti vermemektedir ve bu bilgiyle ilgili herhangi bir sorumluluk almamaktadır. İthalatçılar karantina şartlarına uymalıdır ve giriş anındaki karantina koşullarını yerine getirmelidir.

İthalat anında bilgilerin doğruluğunu ve tamlığını tasdik etmek ithalatçının sorumluluğudur. İthalattan önce ve sonra düzenleyici ve resmî kurumların şartlarına/koşullarına uygunluğu sağlamak tamamen ithalatçının sorumluluğudur.

Bütün gönderiler malların Seyşeller'e girmesinden sonra bitki sağlığı dokümanlarının incelenmesine ve tasdikine tabidir.

Her türlü zorunlu nakliye işleminin, aksi belirtilmedikçe, bitki sağlığı sertifikası üzerinde yer alması ve sertifikalandırılması gerekir. İhracatçının inisiyatifinde herhangi bir ürüne uygulanacak işlemlerle ilgili bilgiler ticari işlem sertifikası üzerinde belirtilmelidir.

Eğer muayene sırasında canlı böcekler (Zararlılar) bulunursa, mallar **(i) askıya alınacak ve uygun bir yöntem kullanılarak işlenecek, (ii) masrafları ithalatçıya ait olmak üzere tekrar ihraç edilecek (iii) ve/veya masrafları ithalatçıya ait olmak üzere imha edilecektir.**

Eğer hastalık semptomu tespit edilirse, mallar **(ii) askıya alınacak ve ithalatçının tercih edeceği seçenekleri tespit etmek amacıyla biyogüvenlik yetkilileri tarafından biyogüvenlik risk değerlendirmesi yapılacaktır (ii) bu seçenekler arasında ürünlerin detaylı tanımının yapılması ve (iii) masrafları ithalatçıya ait olmak üzere işlenmesi, tekrar ihraç edilmesi ve imhası olabilir.**

Eğer herhangi bir kirleticisi (örn. tohum, çöp, toprak, tüy, vb.) tespit edilir ve karantinaya girmesine karar verilirse, bu kirleticilerin imhası için derhal işlem yapılacaktır.

Eğer kirleticiler etkin bir şekilde ortadan kaldırılamıyor ya da temizlenemiyorsa, masrafları ithalatçıya ait olmak üzere ihraç edilmeli ya da imha edilmelidir.

Hayvan ve Bitki Biyogüvenliği Yasası, 2014 uyarınca belirtilen ithalat şartlarına/koşullarına uymak ithalatçının sorumluluğudur.

To demonstrate compliance with this requirement the importer must present the following on a Phytosanitary certificate: The declaration *"This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests."*

The competent authority of Seychelles (NPPO) makes no warranties or representations with respect to the accuracy and or completeness of that information and will bear no liability with respect to that information. Importers must satisfy quarantine concerns and comply with quarantine conditions applicable at the time of entry.

It is the importer's responsibility to verify the accuracy and completeness of the information at the time of importation. It is the importer's responsibility to identify and to ensure it has complied with, all requirements/conditions of any other regulatory and advisory bodies prior to and after importation.

All consignments are subject to inspection and verification of phytosanitary documents upon arrival of the goods at the point of entry in Seychelles.

Details of any mandatory preshipment treatments must be included and certified on the phytosanitary certificate, unless otherwise specified. Information relating to any other treatment/s applied to the commodity at the exporter's discretion must be provided on a commercial treatment certificate.

If live insects (Pests) are found during inspection, the consignment will be **(i) held pending identification and treated using an appropriate method, (ii) re-exported at the importer's expense (iii) and/or destroyed at the importer's expense.**

If disease symptoms are detected, the consignment will be **(i) held pending the assessment of the biosecurity risk will be made by a biosecurity officers to determine the options that may be available to the importer (ii) options may include further identification and (iii) treatment, re-export or destruction at the importer's expense**

If contaminants (e.g. seeds, trash, soil, feathers) are detected and determined to be of quarantine concern, the consignment will require remedial action to remove or treat the contaminants. If the contaminants cannot be effectively removed or treated the consignment must be exported or destroyed at the importer's expense

It is the responsibility of the importer to meet and comply with the import conditions/requirements as stipulated under the Animal and Plant Biosecurity Act, 2014.

E. DİKKAT GEREKTİREN KARANTİNA/DÜZENLEMeye TABİ ZARARLILAR

İthal edilen bitkiler, bitki ürünler, ve diğer düzenlemeye tabi ürünler Seyşeller'e gönderilmeden önce spesifik karantina/düzenlemeye tabi zararlılardan ari olduğu yönünde sertifika almalıdır.

Tablo 1. Zararlı Risk Analizi (PRA) Uygulamasının Sonucuna Göre Biyogüvenlik Zararlıları.

Not: Her bir Ürün için bkz. Ek 1 (TÜRKİYE'DE BULUNAN ANCAK SEYŞELLER'DE BULUNMAYAN POTANSİYEL KARANTİNA/DÜZENLEMeye TABİ ZARARLILARIN PRA SONUCU)

Not: Bu liste her şeyi kapsamayabilir ve yeni zararlılarla ilgili bilgiler geldikçe değişiklik gösterebilir.

Biyogüvenlik Yetkilisinin Adı:

NPPO RESMİ MÜHRÜ

Biyogüvenlik Yetkilisinin İmzası:

Tarih:

Bel Air, Mahe, Seyşeller, Telefon: + (248) 4324000

E-mail: enquiryqnba.gov.sc

=====

Tercüme edilmek üzere bana verilen İngilizce dilindeki belgeyi Türkçe diline tam ve doğru olarak çevirdiğimi beyan ederim.

Antalya 2. ve 7. Noter Yeminli Tercümanı: Mustafa Alper Yıkılğan

Adres : Tahıl pazarı Mah. Ömer Melli İş Merkezi Kat:1 No:10 Antalya

Tel : 0242 247 95 68 Faks: 0242 247 65 32

Tarih : 29.12.2017

Mustafa Alper YIKILGAN
Türkçe İngilizce Yeminli Tercüman
Turkish English Sworn Translator

ALP Yeminli Tercüme Bürosu
Translation Office EİOPO ПЕРЕВОДОВ
Übersetzung Büro
Tahıl pazarı Mah. Ömer Melli İş Merk. No: 1/10
Tel: +90242 247 95 68 ANTALYA
Tax No: 091 049 8943

E. QUARANTINE/REGULATED PESTS OF GREAT CONCERN

The imported plants, plant products and other regulated articles must be treated and certified free from the following specific quarantine/regulated pest prior before being shipped to Seychelles.

Table. 1. Biosecurity Pest Based on the outcome Pest Risk Analysis (PRA) Exercise.

Note: Reference will be made to **Annex 1 (PRA RESULT OF POTENTIAL QUARANTINE/REGULATED PESTS PRESENT IN TURKEY AND NOT PRESENT IN SEYCHELLES)** for each Crop

Note: This list may not be exhaustive and is subject to change as circumstances dictate and as new pest information becomes available.

Biosecurity Officer Name:

NPPO OFFICIAL STAMP

Biosecurity Officer Signature:.....

Date:

Bel Air, Mahe, Seychelles, **Telephone: + (248) 4324000**

E-mail enquiry@nba.gov.sc

